

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- „Ezért az óráért jöttem e világra”

AZ IDŐK JELEI

- A földi történelem végéhez közeledve

A BIZONYSÁGTÉTELEKBŐL

- Krisztus szenvedései

HITÉLETÜNK

- A szombatiskola megújításáért

AZ IGAZSÁGRÓL, MÁSKÉPPEN

- Petőfi Sándor: Világosságot!
– Gondolatok egy nagy versről

- *Gyermekeknek, tábori és könyvajánló,
evangelizáció, tapasztalatok*

Kedves Testvérek! Ahogyan tavasszal megújul a természet, kibontakozik minden szépsége, és egyre világosabb lesz, úgy kell a mi lelki életünknek, hitünknek és reményünknek is napról napra, hétről hétre megújulnia e világ sötétségének közepette.

„Nemzetek zajognak, országok mozognak, kiereszti hangját, megszeppen a föld” – olvashatjuk a 46. zsoltár 7. versében. Amikor Isten kinyilvánítja majd hatalmát, a föld szinte elalél, lakóinak szíve „megolvad”, amint egykor Jerikó bálványimádó lakosait is megszállta a félelem, amikor megértették, hogy Isten van az izraelitákkal. Bízhatunk abban, hogy az emberi társadalmakban egyre inkább eluralkodó kiszámíthatatlanság, bizonytalanság, zűrzavar, igazságtalanság és elnyomás felett is Isten mondja majd ki a végső szót, hiszen „Ő változtatja meg az időket és az időknek részeit; dönt királyokat, és tesz királyokat; ad bölcsességet a bölcséknek és tudományt az értelmesekeknek” (Dn 2,21). „Ismerjük hát meg, törekedjünk megismerni az Urat! Eljövetele biztos, mint a hajnalhasadás, eljön hozzánk, mint az őszi eső, mint a tavaszi eső, mely megáztatja a földet.” (Hós 6,1–3) A végső ítélet ideje még nem jött el. Bármenynyire is érezzük, hogy szinte tarthatatlan már mindaz a gonoszság és szenvedés, ami világunkban naponta megtörténik, előbb az igazságnak és a szentségnek is be kell érlelődnie. „Mihelyt pedig a gabona arra való, azonnal sarlót ereszt reá, mert az aratás elérkezett.” (Mk 4,29)

Mi a késői esőre készülünk, s feladatunkat így körvonalazza a prófétai üzenet: „Az irgalmat hordozó utolsó fénysugár, a világnak kegyelmet hirdető utolsó üzenet Isten jellemének – a szeretetnek – megláttatása. Isten gyermekei mutassák meg Uruk dicsőségét! A saját életükkel és jellemükkel tegyenek bizonyosságot arról, amit Isten hatalma tett értük!” (*Krisztus példázata*i, Találkozás a Vőlegénnyel c. fejezet.)

A szerkesztők

Az Ige mellett

- „Ezért az óráért jöttem e világra” 2

Az idők jelei

- A földi történelem végéhez közeledve
Összeállítás az idők jeleiről 2023 első negyedévében 4

A Bizonyágtételeket olvasva

- Krisztus szenvedései 8

Az igazságról, másképpen

- A Petőfi-emlékév jegyében
Petőfi Sándor: Világosságot!
– *Gondolatok egy nagy versről* 13

Hitéletünk

- A szombatiskola megújításáért 16

Tábori ajánlók

20

Evangelizáció

- Egy régi könyvterjesztő tapasztalat 22

Könyvajánló

- A legnagyobb kincs.
Szép Ernő Édes című írása nyomán 24

Tapasztalatok

- Nagymamámra, Csernó Rózsára emlékezve 25
- Tapasztalataim a *Nyitott Szemmel* magazin terjesztésével 28

Gyermekeknek

- Az elmozdított útjelző 32

Búcsúzunk

- Emlékezés Lukecsa Arankára (1940–2023) 35

„EZÉRT AZ ÓRÁÉRT JÖTTEM E VILÁGRA”

„Most az én lelkem háborog, és mit monddak? Atyám, ments meg ettől az órától! De azért jutottam ez órára. Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!” (Jn 12,27–28/a)

Ez az ige – így, ahogy Bibliánkban olvassuk – nem igazán érthető. Meg kell figyelni a szövegösszefüggést, és pontosítanunk kell a fordítást ahhoz, hogy megértsük, mit is jelent valójában.

János evangéliuma 12. fejezetében a 12–19. versek Jézus Messiás-királyként való jeruzsálemi bevonulását beszélik el, röviddel keresztrefeszítése előtt. A 20–36. versek arról szólnak, hogy némely görögök (tehát nem zsidók, hanem a pogány világ képviselői), akik a jeruzsálemi Templomban megjelentek, ezzel a kéréssel járultak Jézus egyik tanítványához, Filephez: „Uram, látni akarjuk Jézust!” (21. vers) Hallottak Jézusról, cselekedetei-

ről, tanításairól, és ennek nyomán szerettek volna személyesen találkozni vele. Filepet kérték meg kérésük közvetítésére. Amikor Jézusnak továbbították a görögök üzenetét, ő ezt a megjegyzést tette: „Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia.” (23. vers) Mindjárt ezután egy példabeszéddel utalt rá: ahhoz, hogy a pogányok tömegesen az evangélium felé forduljanak, neki még meg kell halnia, „földbe esett gabonamagként” (24. vers). Amiképpen a földbe esett gabonamag úgy terem sok gyümölcsöt, hogy előbb elhal a földben, akképpen fog az ő helyettes áldozati halála is sok gyümölcsöt teremni a pogányok között. A görögök kérése ennek a várakozásnak az előlege, záloga volt számára.

Amint azonban halálára utalt, arra a „váltságdíjra”, amit neki kell fizetnie az ember megváltásáért, mintegy kiszakadt belőle az a sóhaj, amit idéztünk, és amit megérteni szeretnénk. Az eredeti szöveghez igazított fordításban így hangzik

Anthony van Dick
(1599–1641):
Krisztus bevonulása
Jeruzsálembe (1617)

ez az ige: „Most az én lelkem visszariad, és mit mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától! De ezért az óráért jöttem e világra. Atyám, dicsőítsd meg a te fiadat!”

A Bibliánkban *háborognak* fordított görög ige jelentése: *visszariad, tiltakozik*. Jézus kimondta, megvallotta, hogy emberi természete visszariad a kimondhatatlan áldozathozataltól, és szíve szerint csak azt tudja kérni az Atyától, hogy mentse meg ettől az órától (vö. Mk 14,36). De rögtön mintegy helyesbítette és megerősítette önmagát: „De ezért az óráért jöttem a világra.” Mintha csak ezt mondta volna: Nem fogok hátrafordulni (vö. Ésa 50,5–6), hiszen ez az áldozathozatal a döntő célja földre jövelemlenek. Enélkül eredménytelen, gyümölcstelen lenne földi küldetésem, összes eddigi munkásságom. A bűn problémáját ez nem

tudná gyökeresen megoldani. A helyettes áldozat beteljesítése nélkül nem lehetséges az ember megszabadítása a bűn és a halál fogságából.

A szóban forgó ige bepillantást nyújt tehát nekünk abba a lelki küzdelembe, amit Jézusnak önmagával, emberi természetével szemben kellett megvívnia, hogy végigjárja az áldozathozatal útját, az előre lefektetett megváltási terv szerint.

Ellen G. White *Jézus élete* c. könyvéből idézzük: „Krisztus a jövőbe tekintve már itta is a keserű poharat, embervolta megborzongott az elhagyatás órájától, mikor látszólag még Isten is elhagyja, mikor mindenki látja őt ostromoztatni, verettetni és kínoztatni. Visszaretent a nyilvános megszégyenítéstől, a szégyenletes, megalázó haláltól, amikor mint a legnagyobb bűnös, úgy

bánnak vele... De engedelmességet mutatott Atyja akarata iránt: »Ezért az óráért jöttem e világra, Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!« [- szólt az Atyához]. Sátán uralmát egyedül Krisztus halála által lehetett megtörni... Jézus belegeyzett a haláltusába, vállalta az áldozatot. A mennyei Felség egyetértett azzal, hogy mint a bűnösök hordozója, szenvedjen... Amint Jézus kiejtette e szavakat, jött a válasz a feje felett lebegő felhőből: »Meg is dicsőítettem, és újra megdicsőítem.«» (A külső udvarban c. fejezetből.)

Vankó Zsuzsa

Anthony van Dyck:
A tövissel megkörtözött Krisztus
(1618–1620 között)

A FÖLDI TÖRTÉNELEM VÉGÉHEZ KÖZELEDVE

Összeállítás az idők jeleiről 2023 első negyedévében

Mindannyiunkat megráztak a 2023 februárjában bekövetkezett törökországi földrengések hírei. A Törökország déli és Szíria északi tartományait érintő katasztrófa mintegy ötvenezer ember életét követelte, és több mint százezren sérültek meg. Noha egyfelől súlyos természeti csapásról van szó, megkerülhetetlen az ezen a területen beruházók, valamint a hatóságok felelőssége. A földrengés által érintett területen ugyanis az elmúlt időszakban nagy léptékű infrastrukturális, üzleti célú fejlesztések zajlottak, ennek következtében pedig az építésügyi szabályok háttérbe szorultak, noha a földrengések által nagymértékben veszélyeztetett területen különösen fontos lett volna ezeket érvényesíteni.

Az eseménysorozat következtében több millióan veszítették el az otthonukat. Csak Szíriában több mint ötmillióra teszik a fedél nélkül maradtak számát, ez pedig újabb csapás a 2011-ben ki-robbant polgárháború, valamint az orosz bombázások által sújtott térségnek. Mindezek miatt pedig éhezés és járványok kitörése várható. Ebben az esetben (is) megfigyelhető a Mt 24,6–8-ban Jézus Krisztus által előre jelzett jelek mindegyike, egymásra halmozódása: „*hal-lanotok kell majd háborúkról [...], és lesznek éhségek, járványok, földindulások mindenfe-lé*”. Emellett pedig eszünk-

be juthat Pál apostol gondolata is: „*Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme.*” (1Tim 6,10) Mindezek miatt alakult tehát ki ez a rendkívül súlyos helyzet Törökországban és Szíriában.

A Föld állapota

A Gelencsér András vegyész, légkörkutatóval 2022-ben készült, a földi civilizáció állapotáról szóló interjúkat bizonyára számos olvasónk ismeri.¹ Hasonló hangvételű beszélgetés jelent meg az előbbi két interjút közlő *24.hu* hírportálon 2023 márciusában, amelyben Szalóczy Zsolt fizikus a következőképpen nyilatkozik: „Ha visszatekintünk az IPCC (Éghajlatváltozási Kormány-

közi Testület) átfogó jelentéseire, azt láthatjuk, hogy azok mindenféle fejlődés mellett is egyre negatívabb hatásokat jeleznek előre, és egyre közelebbi dátumra. De még a legfrissebb jelentésben lévő előrejelzéseknél is brutálisabbak a már

1 „Már nem tudjuk visszafordítani ezeket a folyamatokat, a civilizációnk néhány évtizeden belül összeomlik.” – 2022. június 10.; „Az emberiség többsége számára az életfeltételek jelentős szűkülése kikerülhetetlen.” – 2022. október 26.

most zajló események: hőhullámok világszerte, új rekordhőmérsékletek, szárazság, migrációs, háborús, pénzügyi, gazdasági és energiaválságok.” Kicsit később kifejti: „Egyedivé teszi a mai helyzetet, hogy a krízis globális: az egész emberiséget érinti, tehát nem történhet olyan, hogy itt összeomlik egy civilizáció, ott pedig keletkezik egy másik. E civilizáció lényege a gazdasági együttműködés, ami rengeteg külső energiát használ fel egy finomhangolt és ezért rendkívül sérülékeny termelési, kereskedelmi és pénzügyi rendszerben, amely rövidesen működésképtelenné válhat, ahogy azt az utóbbi egy-két évben a termelési láncokban megtapasztalt problémák is mutatták. Az a határozott véleményem, hogy fenntarthatóság már nincs, csak fenntarthatatlanság van. A globális ipari civilizáció lejtmenetbe kapcsolt, és gyorsuló sebességgel halad az összeomlás felé.”²

Az interjúban Szalóczy Zsolt megállíthatatlannak véli a globális felmelegedés folyamatát – összehasonlításként jelezzük, hogy António Guterres, az ENSZ főtitkára 2021-ben ugyanígy fogalmazott: „Az éghajlatváltozás elleni küzdelmet elvesztettük.” Szalóczy Zsolt szerint az összeomlás már nem kérdés (állítása szerint az összeomlás nem is „lesz”, hanem „van”), az ehhez való alkalmazkodás viszont kulcsfontosságú lenne, vagyis végiggondolni és felkészülni arra, ami felé tartunk. Egyre több természettudós kongatja tehát a vészharangot, és mutatnak rá arra, hogy a földi civilizáció vége, összeomlása kézzelfogható közelségbe került.

„Kobaltvörös”

A természettudósok hangsúlyozzák azt is, hogy például a járműgyártás területén az elektromos autók felé való fordulás valójában zsákutca. Az akkumulátorok gyártásának, felhasználásának és

2 „Az is nagyon merész feltételezés, hogy az emberiség fele életben maradhat a következő évtizedekben.” – 2023. március 27. Noha az interjú hosszabb (ugyanígy, ahogyan a Gelencsér Andrással készült beszélgetések is), ennek ellenére a teljes anyag elolvasását és átgondolását is nagyon ajánljuk mindenkinek.

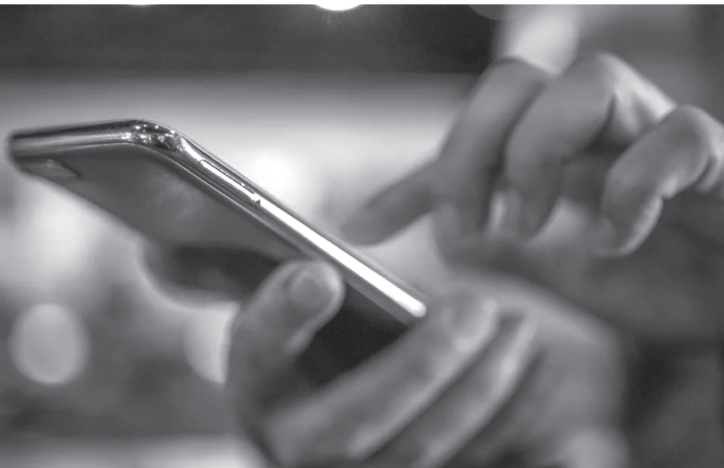
AZ IDŐK JELEI

újrahasznosításának súlyos társadalmi és környezeti költségei vannak. Az úgynevezett ritkaföldfémek – amelyek az akkumulátorok gyártásának nélkülözhetetlen alapanyagai – olyan országokban találhatóak, amelyekben nagy mértékben sérülnek a munkavállalók jogai. A világ ismert és gazdaságosan kitermelhető kobaltkészletének körülbelül hetven százaléka egyetlen országban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban található, mely ország számos kihívással küzd a kitermelés okozta társadalmi és környezeti károk tekintetében. A bányáikban elterjedt a gyermek- és rabszolgamunka, a munkakörülmények messze van-

nak a biztonságostól, egészségügyi szakemberek pedig kifejezetten az itt felhasznált vegyi anyagoknak tulajdonítják a veleszületett fogyatékoságok világviszonylatban is magas arányát.

Egy írásból idézünk, amely ezzel az országgal foglalkozik: „A természeti kincsekben nagyon gazdag Kongón nem először gázolnak át a gazdagabb országok. Az 1880-as években elefántcsontot szállítottak innen zongorabillentyűkhöz és műfogsorokhoz Európába, tíz évvel később, az első autók megjelenése után a gumifák miatt vált érdekessé. Az informatikai forradalomnak a tantál és a volfrám miatt volt szüksége az országra, most pedig az elektromos autók forradalma hajtja a kobaltbizniszt. 2010-ben mindössze 17 ezer ilyen gépjármű volt az utakon, 2021-ben ez a szám már 16 millió. A Tesla néhány modelljét leszámítva mind L-NMC, tehát kobaltos akkumulátorral működik. Mindez nem lenne lehetséges, ha a kongói társadalom szövetén nem tátonganának méretes lyukak. A legszegényebbeket gyakran magánhadseregek, félillegálisan működő milíciák kényszerítik munkára. A munkások között, akiknek az egészségügyi ellátás alig elérhető, kifejezetten magas a daganatos és légzőszervi betegségek aránya. A nők gyakran terhesen is

kénytelenek dolgozni, a talaj, a víz és a levegő, valamint az elégtelen táplálkozás miatt gyakoriak a vetélések, a halvaszületések és mindenféle születési rendellenesség.”

„Örülök, hogy Isten elvette a gyerekeimet. Jobb itt nem megszületni” – mondta a Siddharth Karának, a *Cobalt Red: How the Blood of the Congo Powers Our Lives*¹ (St. Martin's Press, 2023) című könyv szerzőjének egy nő. Ennek a kötetnek a bevezetőjében a szerző a következőképpen fogalmaz: „Mindennapi életünket a Kongóban tapasztalt humanitárius és környezeti katasztrófa működteti.”²

A „teokratikus önkényuralom” veszélyéről

Figyelemre méltó cikk jelent meg a *Süddeutsche Zeitung* német napilapban 2023 márciusában, amelyben Tom Segev izraeli történész összegzi röviden az izraeli belpolitikai helyzetet, és ad egyben kitekintést is. Jelentősége miatt hosszabban idézünk az írásból: „Az izraeli demokrácia még sosem volt ekkora veszélyben, a rasszista, nacionalista pártok

¹ A kötet címe magyarra fordítva: „Kobaltvörös: hogyan befolyásolja a kongói vér az életünket.”

² Csabai Máté: Hogyan töltöd fel a telefonod? Valószínűleg nem etikusan. *Magyar Narancs*, 2023. február 22.

szinte küldetésüknek tekintik, hogy felszámolják, *teokratikus önkényuralom veszélye fenyeget*. [Kiemelés tőlem – H. P.] Az izraeli demokrácia persze mindig is törekeny volt a maga hiányosságaival, de hát a jogállamok már csak ilyenek. A liberális demokrácia válságba jutott az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában és Magyarországon is. Mondhatni, hogy a jelenség teljesen tipikus korunkban. Ez azonban nem vigasztaló, mert szélsőseben változnak a politika fő szabályai, az alapértékek... Egyik törvényt hozzák a másik után a Kneszetben [az izraeli parlamentben] a nagy cél érdekében, ami félelmetes és aggasztó. A tét az, hogy milyen alapokra épüljön az állam, és milyen legyen a demokrácia. A kormány igyekszik szinte korlátlan uralomhoz jutni, ennek érdekében próbálja megfosztani jóformán teljes jogkörétől a Legfelsőbb Bíróságot.”

Érdeemes tehát megjegyezni – a történész szóhasználatával élve – a *teokratikus önkényuralom* fogalmát, amely jól jellemzi korunk folyamatait. Komoly erők működnek közre ennek a modellnek a kialakításában és egyre több országban való meghonosításában.

Holló Péter

KRISZTUS SZENVEDÉSEI

Ahhoz, hogy teljes mértékben felfogjuk a megváltás értékét, meg kell értenünk, hogy milyen ára volt. A Krisztus szenvedéseiről alkotott korlátozott elképzelések miatt sokan csak kevésre értékelik az elfedezés nagyszerű művét. Az ember megváltásának dicsőséges terve Isten és az Atya végtelen szeretete által valósult meg. Ebben az isteni tervben Isten szeretete a legcsodálatosabb módon nyilvánult meg a bukott faj iránt. (...)

Krisztus vállalta, hogy meghal a bűnös helyett, hogy az ember engedelmes élete által megmenekülhessen Isten törvényének büntetésétől. Halála nem érvénytelenítette a törvényt, nem semmisítette meg vagy csökkentette szent követelményeit, és nem csorbította szent méltóságát sem. Krisztus halála az Atya törvényének igazságosságát hirdette a törvényszegő megbüntetésében, azáltal, hogy kész volt ő maga elszenvedni a törvény büntetését, hogy megmentse a bukott embert annak kárhoztatásától. Isten szeretett Fiának kereszthalála Isten törvényének megváltoztathatatlanságát igazolja. (...)

Azáltal, hogy Krisztus magára vette az emberi természetet, képessé vált arra, hogy megértse az ember megpróbáltatásait és gondjait, és minden kísértést, amely az embert sújtja. Az angyalok, akik nem ismerték a bűnt, nem tudtak hasonlóképpen együtt érezni az emberrel annak sajátos megpróbáltatásaiban. Krisztus leereszkedett, hogy felvegye az emberi természetet, s mindenben megkísértetett, mint mi, hogy segíteni tudjon mindazonokon, akik kísértésbe esnek. (...)

Megváltónk azért tud azonosulni szükségleteinkkel és gyengeségeinkkel, mivel neki is folytonosan könyörögnie kellett. Éjszakánként is az Atyához folyamodott imában; új erőforrásokat kért, hogy felfrissülve és megerősödve, a köte-

lességekre és a próbatételekre felkészülten térjen vissza imahelyéről.

Ő a mi példaképünk mindenben. Testvérünk-ké lett gyengeségeinkben, de nem a fellángoló szenvedélyekben és indulatokban. Mivel büntelen volt, természete visszariadt a gonosztól. A bűn világában lakozva viselte el a lelki küzdelmeket és gyötrelmeket. Emberi mivolta szükségessé és kiváltsággá tette számára az imádságot. Szüksége volt a mindennél hathatósabb isteni támogatásra és vigaszra, amelyet Atyja kész volt megadni Neki, aki az ember javáért hagyta el a menny boldogságát, e hideg és hálátlan világot választva otthonául. Krisztus az Atyával való közösségben talált vigasztalást és örömet. Nála megkönnyebbulésre lelt szíve a nyomasztó bánattól. A fájdalom férfia volt, aki ismerte a szenvedést.

Gyakran egész éjszakákon át könyörgött. (...) Ha erre emlékeznénk, ha követnénk Urunk példáját, akkor Isten által sokkal erősebbek lehetnénk. Ha az emberiség Megváltója az Ő isteni erejének dacára szükségesnek érezte az imát, mennyivel inkább meg kellene értenünk nekünk, gyenge, bűnös halandóknak a buzgó, állhatatos ima fontosságát! Amikor Krisztust a leghevesebben ostromolták a kísértések, semmi táplálékot sem vett magához. Istenre bízta magát, s a komoly ima és az Atya akarata iránti tökéletes engedmesség által győzedelmeskedett. Azoknak, akik a hitvalló keresztények minden más csoportjánál inkább vallják az utolsó napokra szóló igazságot, követniük kell imáikban e tökéletes példaképet.

„*Elég a tanítványnak, ha olyan, mint a mestere, és a szolgál, mint az ő ura.*” (Mt 10,25) Gyakran olyan nyalánkságok terhelik asztalunkat, amelyek nem egészségesek, és nem is szükségesek, csak azért, mert jobban szeretjük ezeket a dolgokat, mint az önmegtagadást, az egészséget és a világos gon-

Orazio Borgianni olajfestménye:
Krisztus a Getsemáne-kertben (1610)

dolkodást. Jézus komolyan igényelte az Atyától származó erőt. Ezt Isten Fia magára nézve is értékesebbnek tartotta, mint a legpazarabb asztalnál ülni. Bebizonyította, hogy az imádság elengedhetetlen ahhoz, hogy erőt nyerjünk a sötétség hatalmaival való küzdelemhez és a ránk bízott munka elvégzéséhez. A saját erőnk gyengeség csupán, de az, amelyben Isten részesít, meghozza a gyümölcsét. Mindenki, aki elnyeri azt, győzedelmeskedni fog.

Amikor Isten Fia leborulva imádkozott a Getsemánében, lelki gyötrelme nagy vércseppekhez hasonló izzadságot kényszerített ki pórusaiból. Ekkor vette Őt körül a sűrű sötétség rettenete.

A világ bűnei nehezdedtek rá. Ő szenvedett az ember helyett, mintha Ő szegte volna meg Atyja törvényét. Ez volt a megkísértés színhelye. Isten világossága eltávolodott előle, és Ő a sötétség hatalmainak kezébe került. Lelki küzdelmében elterült a hideg földön. Magán érezte Atyja rosszalását. Elvette a szenvedés poharát a bűnös ember ajkáról, s maga akarta kiinni, hogy helyette az áldás poharát nyújthassa az embernek. Az emberre lesújtandó harag most Krisztusra hullott. Ekkor remegett meg kezében a titokzatos kehely.

Jézus gyakran járt tanítványaival a Getsemánéba elmélkedés és imádság céljából. Mindannyian jól ismerték ezt a szent menedékhelyet. (...)

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

A Megváltó még soha nem érkezett erre a helyre ilyen fájdalommal teli szívvel. Isten Fia nem a testi kínoktól riadt vissza. Nem az fakasztotta fel ajkáról tanítványai füle hallatára e gyászos szavakat: „*Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálíg. Maradjatok itt, és vigyázzatok velem.*” (Mt 26,38)

Hallótávolságra vonult tanítványaitól, majd arcra borult és imádkozott. Lelke gyöttrődésében így könyörgött: „*Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem amint Te.*” (Mt 26,42) Az elveszett világ bűnei nehezdedtek rá, összeroppanással fenyegetve Őt. Az Atya bűn miatti rosszálló tekintetének érzete volt az, amely oly átható gyötrellemmel szaggatta meg szívét, az sajtolt ki súlyos vércseppeket homlokából, melyek sápadt arcáról leperelve megnedvesítették a földet. (...)

A legkritikusabb órában, amikor Isten Fiának szüksége volt együttérzésükre és szívből jövő imáikra, alva találta a tanítványokat. Sokat vesztettek azzal, hogy elaludtak. Jézus szándéka az volt, hogy megerősíti őket hitük súlyos próbájára, amelynek hamarosan ki lesznek téve. Ha ezt a gyászos időszakot azzal töltötték volna, hogy szeretett Üdvözítőjükkel együtt virrasztanak és imádkoznak, Péter nem bízott volna a saját gyenge erejében, hogy azután megtagadja Urát a próbatétel idején. (...) Az alvó tanítványok az alvó gyülekezetet jelképezik, amikor Isten eljövételének napja már közel van. Ez a komor fellegek és a sűrű sötétség ideje, ami akkor a legveszedelmesebb, ha alva talál minket. (...)

Csak halvány fogalmunk lehet Isten drága Fiának a Getsemánéban elszenvedett kimondhatatlan gyötrelmeiről, amikor a valóságban tapasztalta meg, hogy az ember bűnének magára vétele által elszakad Atyjától. Urunk bűnné lett az elbukott emberiségért. Annak tudata, hogy az Atya visszavonja tőle szeretetét, fakasztotta fel gyöttrődő lelkéből e gyászos szavakat: „*Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálíg. Maradjatok itt, és vigyázzatok velem.*” (Mt 26,38) (...) „*Ha lehetséges, múljék el tőlem ez a pohár.*” Majd teljesen az Atya

akarátának vetve alá magát, hozzáteszi: „*Mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint Te.*” (Mt 26,39)

Isten dicső Fia elaléltan, haldokolva feküdt. Az Atya hírnököt küldött maga mellől, hogy megerősítse szenvedő Fiát, előkészítve Őt a véráztatta útra, melyet végig kell járnia. Ha halandók láthatták volna az angyali sereg döbbenetét és bánatát, amint néma fájdalommal szemlélték, ahogyan az Atya visszavonja fényének, szeretetének és dicsőségének sugarait szeretett, egyszülött Fiától, akkor jobban megértenék, milyen visszataszító előtte a bűn. (...)

Bámuljatok, egek, döbbenj meg, föld! Nézzétek az elnyomót és az elnyomottat! Hatalmas tömeg veszi körül a világ Megváltóját. Csúfolódások és gúnykacaj keverednek a gyalázkodás durva szitkozódásaival. Alacsony származására és alázatos életére érzéketlen, hitvány emberek tesznek megjegyzéseket. A főpapok és a vének kigúnyolják állítását, hogy Ő az Isten Fia. Nyers tréfák és sértő kijelentések szállnak szájról szájra. Sátán teljes mértékben uralja szolgálóinak elméjét. Hogy még hatásosabban érje el célját, a főpapokkal és a vénekekkel kezdi, s vallási tébollyal itatja át őket. Ugyanaz a sátáni szellem mozgatja őket, mint amely a legelvetemültebb, legaljasabb gonosztevőket. Romlott egyetértés van érzelmeikben, a képmutató papoktól és vénektől kezdve egészen a legzüllöttebbekig. Majd elővezetik Krisztust, Isten drága Fiát, és keresztet fektetnek a vállára. Minden lépése sebeiből kiömlő vérszalmákat hagyott hátra. Keserű ellenségeinek és az érzéketlen nézők hatalmas tömegének özőnétől kísérvé vezették őt a keresztre feszítés színhelyére. „*Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mészárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg.*” (Ésa 53,7) (...)

Miközben a szöveget a kezébe verték, és a kínok verejtékcseppei préselődtek ki bőre pórusáiból, az ártatlan Szennvedő sápadt, reszkető ajkairól a megbocsátó szeretet imája hangzott el gyilko-

saiért: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*” (Lk 23,34) (...)

Isten Fiának gyötrelmes szenvedései közepette egyedül csak az elvakult és megtevesztett emberek maradnak érzéketlenek. A főpapok és a vének gyalázzák Isten drága Fiát haláltusája kínjaiban. Az élettelen természet azonban együttérzéssel sóhajtozik vérző, haldokló Teremtőjéért. A föld reszket. A nap nem hajlandó szemlélni a

M. S. mester: Keresztvitel (1500-1510)

jelenetet. Az égbolt elsötétül. Az angyalok, akik mindeddig figyelemmel kísérték kínszenvedése jeleneteit, már nem tudják tovább nézni, s elrejtik arcukat e szörnyű látvány elől. Krisztus haldoklik! Kétségbeesés környékezi! Atyja jóváhagyó mosolya eltűnt, s az angyalok sem kaptak engedélyt, hogy könnyítsenek e szörnyű óra borzalmán. Csak döbbenet nézhetik szeretett Parancsnokukat, a mennyei Felséget, amint elszenvedi a büntetést, amely az embernek járt volna az Atya törvényének megszegéséért. (...)

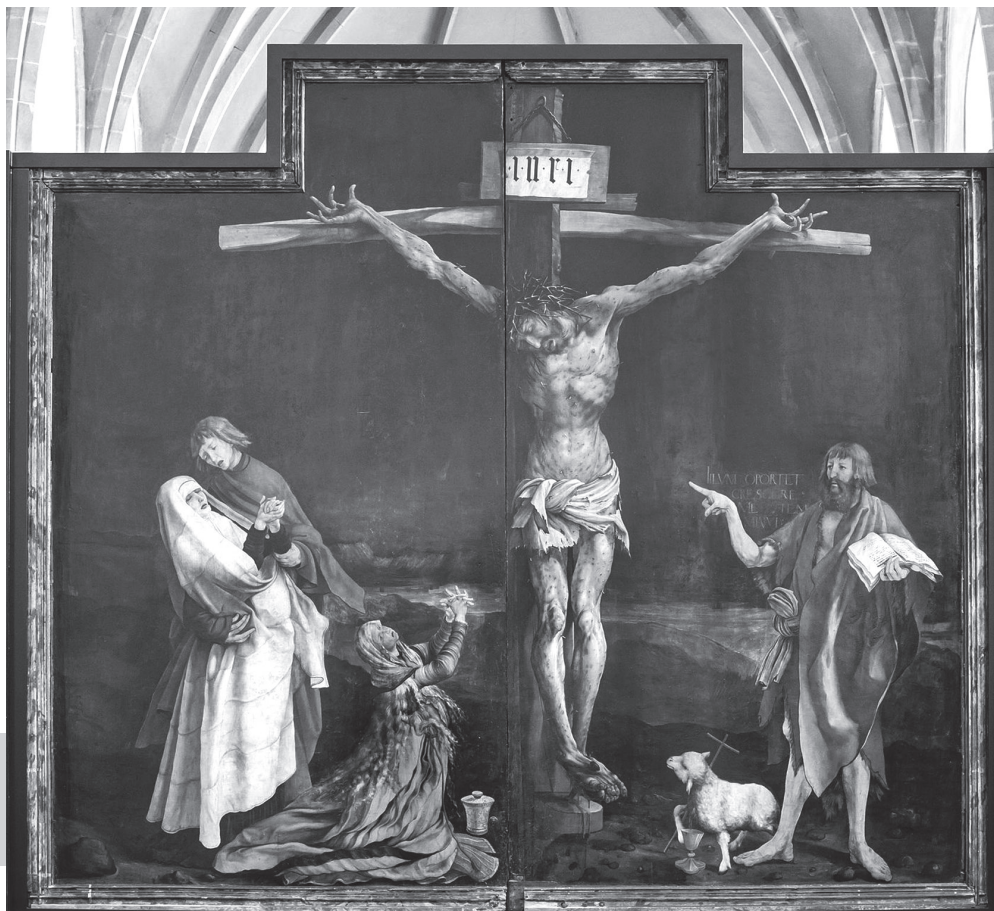
Krisztus azt érezte, amit a bűnösök éreznek majd, amikor Isten haragjának pohara kitöltetik rájuk. A kilátástalan kétségbeesés mint a halál palástja fojtogatja majd bűnös lelküket, és akkor fognak a legteljesebb mértékben ráébredni a bűn valódi mivoltára. (...)

Hit és remény reszketett Krisztus halálgyötrelmében, mert Isten megvonta tőle azt a bizonyosságot, amely eddig elkísérte szeretett Fiát – hogy jóváhagyja és elfogadja Őt. A világ Megváltója most azokra a bizonyítékokra támaszkodott, amelyek korábban megerősítették, hogy Atyja elfogadta munkáját, és elégedett művével. Halálkínjában, midőn odaadta drága életét, egyedül a hit segítségével bizakodhatott abban, akinek mindig boldogan engedelmeskedett. (...)

Megfosztva a diadal csillogó reménységétől és a bizonyosságtól, mely majd az övé lesz, hangos szóval kiáltja: „*Atyám, a te kezébe teszem le lelkemet.*” Ismeri Atyja jellemét, igaz voltát, könyörületét, megingathatatlan szeretetét, ezért ráhagyatkozva kezébe helyezi magát. (...)

Jézus nem lehelte ki életét, amíg be nem fejezte a munkát, amiért eljött. Utolsó leheletével jelentette ki: „*Elvégeztetett.*” Sátán ekkor szenvedte el a vereséget. Tudta, hogy elvesztette országát. Az angyalok örvendeztek e szó hallatán. A megváltás nagyszerű terve, amely Krisztus halálán állt vagy bukott, eddig tehát megvalósult, s öröm töltötte el a mennyet, hogy Ádám fiai engedelmes életük révén végre felemelkedhetnek Isten királyi székéhez. Ó, mily csodás szeretet! Mily mérhetet-

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

Matthias Grünewald
fő műve, az isenheimi
szárnyas oltár középső
tábláján Jézus keresztre
feszítése (1512-1516)

len szeretet is ez, amely Isten Fiát a földre hozta, hogy bűnné legyen értünk, hogy megbékélhesünk Istennel, és hogy vele együtt élhessünk a dicsőség honában. Ó, micsoda is az ember, hogy ilyen árat kellett fizetni a megváltásáért! (...)

A vértanúk halála nem hasonlítható össze az Isten Fia által elszenvedett gyötrellemmel. Átfogóbban és mélyrehatóbban kell szemlélünk Isten szeretett Fiának életét, szenvedéseit és halálát. Ha az elfedezést helyes szemszögből látjuk, akkor a lelkek üdvössége végtelenül értékes lesz majd a szemünkben. Az örök élet elnyeréséhez viszonyítva minden más jelentéktelenné süllyed. (...)

Noha örök gazdagság volt az övé, mégis szegénnyé lett értünk, hogy mi az Ő szegénysége által gazdagok legyünk. Fény és dicsőség övezte,

mennyei angyalok seregei vették körül, akik csak arra vártak, hogy parancsát teljesítsék. Ő mégis magára vette a mi természetünket, és eljött, hogy a bűnös halandók között tartózkodjon. Nyelv nem fejezheti ki ezt a szeretetet! E szeretet meghaladja az értelmünket. Nagy az istenfélelem titka. Lelkünket életre kell keltenie, fel kell emelnie és meg kell ragadnia az Atya és a Fiú emberek iránti szeretetének. Krisztus követői ezáltal tanulhatják meg csak valamennyire is visszatükrözni e felfoghatatlan szeretetet, amely felkészíti őket arra, hogy a megváltottak seregéhez csatlakozva így kiáltsanak fel: „A királyi székben ülőnek és Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön-örökké!” (Jel 5,12-13)

(Részletek a *Bizonyágtételek* II. kötetéből, a „Krisztus szenvedései” című fejezetből.)

A PETŐFI-EMLÉKÉV JEGYÉBEN

Petőfi Sándor: Világosságot! – Gondolatok egy nagy versről

Idén emlékezünk egyik legnagyobb magyar költőnk, Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára. Nincs még egy olyan költő a magyar irodalomban, akinek élete annyira összefonódott volna a költészetével, mint Petőfié. A nép nevében, a néphez szólva alkotta meg művészi nyelvét, korának kiemelkedő irodalmi alakjaként pedig nem kis szerepet vállalt társadalmi kérdésekben is. Forradalmárként küzdött, és halálában is osztozott a szabadságharc bukásának tragédiájában.

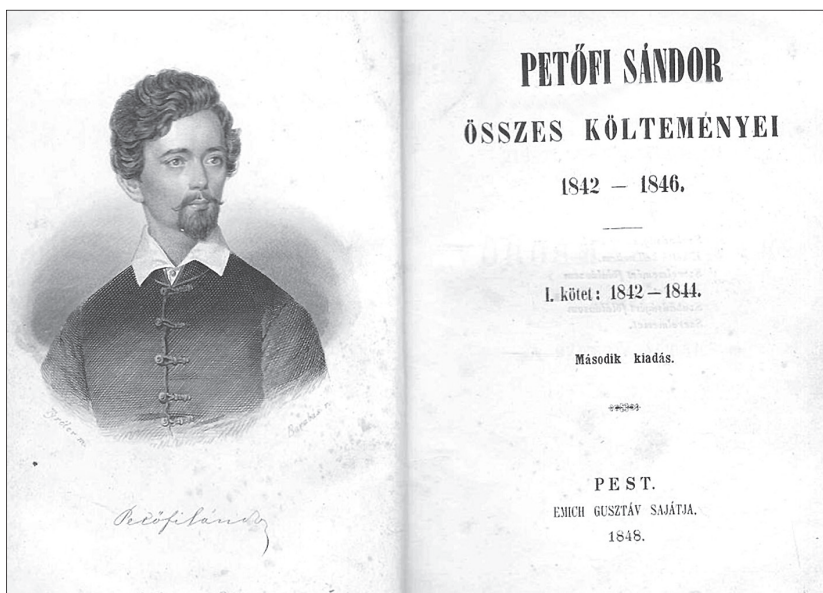
Rövid pályája ellenére jelentős életművet hagyott az utókorra, művei között minden korosztály megtalálja a maga kedvenc verseit. Könnyedén szavalható dalai, helyzetversei már óvodás korban előkerülnek.

Ám gondolati mélységeket bejáró költeményei is nagy számban születtek. Ezek közül is kiemel-

kedik a *Világosságot!* című verse, amely rendkívül mély mondanivalót tartalmaz. Legnagyobb költeményeinek egyike ez, amely a legalapvetőbb emberi kérdéseket feszegeti a legegyszerűbb képi hasonlatok kíséretében, noha ez az egyszerűség távolról sem jelent egysíkúságot, felszínességet. Csak a költészet legnagyobbjai képesek a legmélyebb gondolatokat a legegyszerűbb kifejezésekbe tömörítve, így kifejezni.

Az 1847-ben született vers eredeti címe a fennmaradt kézirat szerint *Az emberiség sorsa* lett volna. Ennél sokkal felrázóbb, megrendítőbb lett végül a végső cím, ami egy felkiáltás. Az emberi szív sötétségében szólal meg a fény utáni sóvárgás. Ebben a sötétségében minden kilátástalan, reménytelen, hogy nincs ellentét, amely feloldhatná a mélységét. De létezik-e olyan fény, ami képes az ember szívébe behatolni, és ott világosságot gyújtani? Petőfi éppúgy „sötét helyhez” hasonlítja az emberi szívet, mint a Szentírás: „*És igen biztos nálunk a prófétai beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyelmeztetek, mint sötét helyen világító szövevényekre, míg nappal virrad, és hajnalcsillag kél fel szívetekben.*” (2Pt 1,19)

A kérdések sorának itt nincs vége. Az ész – ami a felvilágosodás korának látásához hűen világosságnak hirdeti magát – a versben a „nyomorú” jelzővel jelenik meg. Számonkérőveti szemére az észnek a költő, hogy vezetett-e bárkit is előre, csak egy lépésnyire is, a történelemben? Megválaszolható-e például segítségével az

AZ IGAZSÁGRÓL, MÁSKÉPPEN

a kérdés, hogy micsoda az ember? Nem várja az észtl, hogy képes legyen túlmutatni az életen, hanem csak az emberi létezés miéértjét szegezi neki.

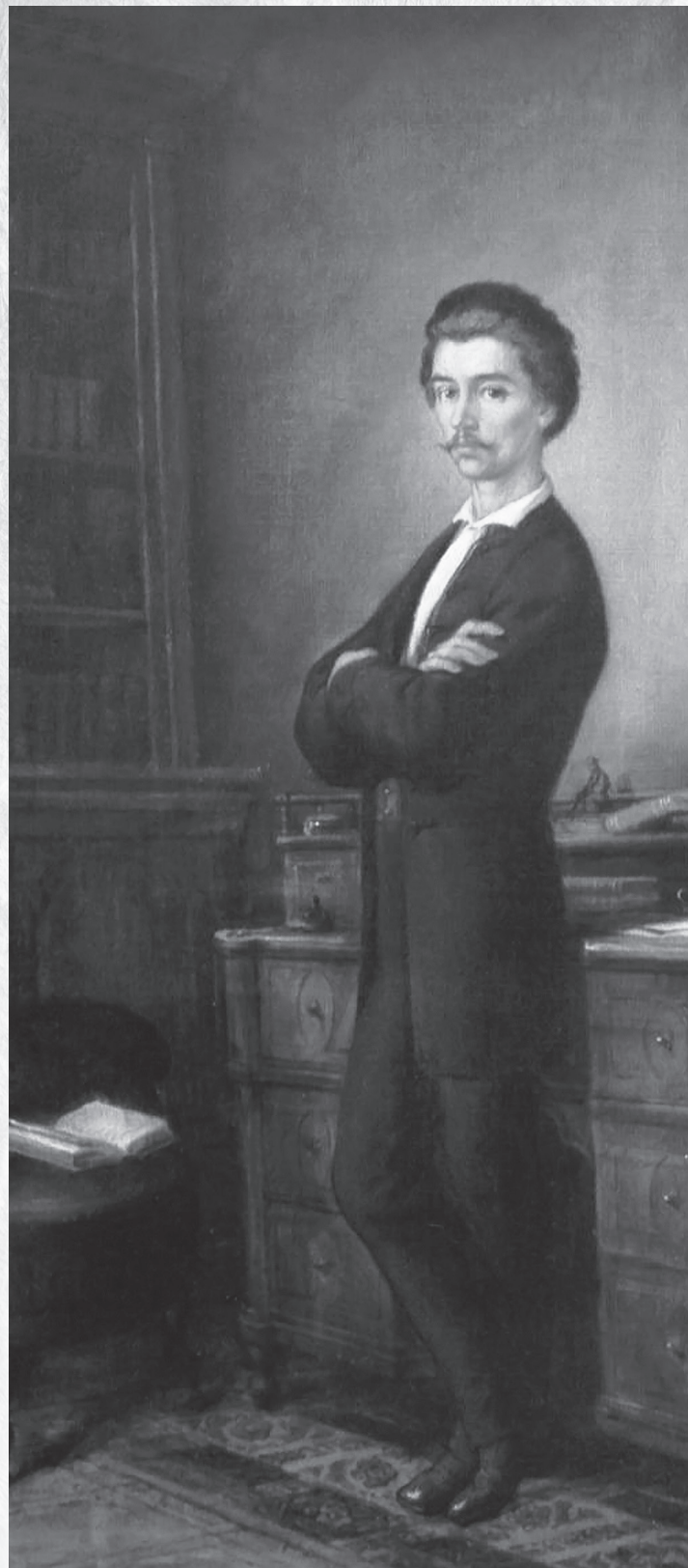
A Biblia említése nélkül ugyan, de a Szentírás által is megfogalmazott leglényegesebb problémákra mutat rá. Élesen kérdez rá az áldozat értelmére az ember életében, továbbá a boldogságkeresés mikéntjére, az életcél megismerhetőségére. Teszi mindezt úgy, hogy egyben lesújtó képet fest a világ állapotáról: büntetés nélkül használja ki egyik ember a másikat, az áldozathozatal egyáltalán nem érték az emberek szemében, a boldogságot pedig legfeljebb az önzés szolgálatában álló „miljom érdek”-ben véli megtalálni.

A vers végén nyitva maradnak a nagy kérdések. Az utolsó hasonlatok egyáltalán nem nyújtanak megnyugvást. Az ember nyaka köré tekerődő kígyó hasonlata hideg irtózatot kelt. A gondolkodás megállhat itt, vagy továbbléphet a válaszkérés útján. Marad a kérdés: Hol találjuk meg az igazságot, ami képes fényként behatolni az emberi szív sötétségébe, és valódi megoldást kínálni, életcél adni neki?

A vers nagysága főként abban rejlik, hogy nem ad kész válaszokat, hanem az olvasót gondolkodásra, annak nyomán pedig döntéshozatalra buzdítja. Feleszmélésre indít. Kérdéseivel azt sugallja, hogy az ember nem képes

egyedül megoldani élete legnagyobb kérdéseit. Külső fényforrásra van szükség ahhoz, hogy kijussunk a sötétségből. Azt azonban nyitva hagyja, hogy ezt a világosságot hol, hogyan találjuk meg.

Budai Zsófia

Világosságot!

Sötét a bányá,
De égnek benne mécssek.
Sötét az éj,
De égnek benne csillagok.
Sötét az ember kebele,
S nincs benne mécs, nincs benne csillag,
Csak egy kis hamvadó sugár sincs.
Nyomoru ész,
Ki fénynek hirdeted magad,
Vezess, ha fény vagy,
Vezess csak egy lépésnyire!
Nem kérlek én, hogy átvilágíts
A másvilágnak fátjolán,
A szemfedőn.
Nem kérdem én, hogy mi leszek?
Csak azt mondd meg, hogy mi vagyok
S miért vagyok?..
Magáért születik az ember,
Mert már magában egy világ?
Vagy ő csak egy gyűrűje
Az óriási láncnak,
Melynek neve emberiség?
Éljünk-e önnön öröminkek,
Vagy sírjunk a síró világgal? –
Hány volt, ki más szivéből
Kiszíta a vért
Saját javára,
És nem lett büntetése!
S hány volt, ki más javáért
A vért kiontá
Saját szivéből,
S nem lett jutalma!
De mindegy; aki áldozatnak
Od'adja életét,
Ezt nem díjért teszi,
De hogy használjon társinak.
S használ-e vagy sem?
A kérdések kérdése ez,
És nem a „lenni vagy nem lenni?”
Használ-e a világnak, aki érte
Fömládozó magát?
Eljön-e a kor,

Melyet gátolnak a roszak
S amelyre a jók törekednek,
Az általános boldogság kora?
S tulajdonképen
Mi a boldogság?
Hisz minden ember ezt másban leli;
Vagy senki sem találta még meg?
Talán amit
Mi boldogságnak nevezünk,
A miljom érdek,
Ez mind egyes sugára csak
Egy új napnak, mely még a láthatáron
Túl van, de egykor feljövend.
Bár volna így!
Bár volna célja a világnak,
Bár emelkednék a világ
Folyvást, folyvást e cél felé,
Amíg elébb-utóbb elérné!
De hátha úgy vagyunk,
Mint a fa, mely virágozik
És elvirít,
Mint a hullám, amely dagad
Aztán lesímul,
Mint a kő, melyet fölhajítanak,
Aztán lehull,
Mint a vándor, ki hegyre mászik,
S ha a tetőt elérte,
Ismét leballag,
S ez így tart mindörökké:
Föl és alá, föl és alá...
Irtóztató, irtóztató!
Kit még meg nem szállott e gondolat,
Nem fázott az soha,
Nem tudja még: mi a hideg?
E gondolathoz képest
Meleg napsugár a kigyó,
Mely keblünkön jégcsap gyanánt
Vérfagylyalón végigcsuszik,
Aztán nyakunkra tekerőzik,
S torkunkba fojtja a lélekzetet – – –
(Pest, 1847. március)

A SZOMBATISKOLA MEGÚJÍTÁSÁÉRT

A gyülekezeti tisztviselők számára tartott február 19-ei konferencián elhangzottak összefoglalása

Elsősorban a szombatiskola-vezetőket és a szombatiskolai tanítókat kérjük az alábbiak átgondolására és gyakorlatban való érvényesítésére. Ezen túlmenően minden testvérünket is kérjük arra, hogy olvassák el e cikkben foglaltakat, és járuljon hozzá mindenki teljes szívvel s igyekezettel ahhoz, hogy a szombatiskolai istentiszteletek résztvevőinek száma növekedjék, színvonala pedig emelkedjék.

I. Miért értékes és fontos része a szombati istentiszteletnek a szombatiskola?

1. Leginkább az él a köztudatban ezzel kapcsolatban, hogy a szombatiskola a Szentírás ismeretében való növekedést és elmélyülést szolgálja. Ez valóban fontos rendeltetése, de további jelentősége is van.

2. Felkészít például a személyes bizonyoságtéves szolgáltatára, mégpedig nem csupán az ismeretszerzés szempontjából. Aki részt vesz a szombatiskolai istentiszteleteken, és a megbeszélésbe bekapcsolódik, annak bátorsága és képességei is növekedni fognak arra, hogy szóval is tanúságot tudjon tenni hitéről. Azáltal, hogy figyelemmel követi a többiek hozzászólását, és azokhoz illeszkedve kapcsolódik bele maga is a megbeszélésbe, mindinkább érzéke lesz ahhoz, hogy a személyes bizonyoságtéves során figyelemmel kövesse beszélgetőtársa gondolatait, hogy ahhoz kapcsolódjék a maga megszólalásaival. A szombatiskolában való részvétel felkészít tehát az értelmes, tapintatos

párbeszédre mindazokkal, akik felé lehetőségünk lesz továbbadni az evangélium jó hírét a hétköznapi érintkezés során.

3. Hittestvéreink, gyülekezetünk tagjai megismerésében is segítséget jelent a szombatiskolai istentiszteleten való aktív részvétel. Jobban megismerjük testvéreink gondolatait, tapasztalatait, kérdéseit, lelki szükségleteit. Adott a lehetőség, hogy ennek kapcsán megszólítsuk őket a szombatiskola után, és akár hétköznap is meglátogassuk vagy felhívjuk őket, hogy tovább folytassuk velük a beszélgetést a szombatiskolában felmerült kérdésekről. Nagy szükség van arra, hogy megerősítsük a testvériség kötelékeit a gyülekezetekben, és a szombatiskolai közös megbeszélés is hozzájárul ehhez.

4. Lélekben jobban felkészülve hallgatjuk az igehirdetést, ha előzőleg a szombatiskolai istentiszteleten is részt vettünk. Sokkal többet viszünk el magunkkal a szombati összejövetelről, és maradandóbb lesz ez bennünk, ha nem csupán a szombat délelőtti istentiszteleten vagyunk jelen.

II. Mit tehetnek, mire ügyeljenek a szombatiskola-vezetők és a szombatiskolai tanítók annak érdekében, hogy minél tartalmasabb, hasznosabb és felüdítőbb legyen a szombatiskolai megbeszélés?

1. Fontos az illő fegyelem, a pontos kezdés, elsősorban az istentisztelet és Isten dolgai iránti tiszteletből.

2. Alapvető kíváncsi, hogy a szombatiskolai tanítók beosztása előre elkészített legyen egy negyedévre, és hogy minden tanító legyen fegyvereztetett abban, hogy ha nem tudja ellátni a beosztás szerinti szolgálatát, akkor jelezze ezt időben a szombatiskola-vezetőnek. Sohase forduljon elő, hogy csak a kezdéskor derül ki, nincs jelen beosztott, felkészült szombatiskolai tanító.

3. Fontos, hogy a szombatiskolai tanító otthon előre, gondosan felkészüljön a szombatiskola átvételére. Gondolja át, mi az idézett igék lényegi mondanivalója az egyes kérdéseknél, továbbá azt is, hogy miképpen domborítsa ki ezt, illetve vezesse rá erre a résztvevőket. Előre fogalmazzon meg a fő kérdéseken kívüli, további rávezető kérdéseket, ha ez szükségesnek látszik a cél elérése érdekében.

4. Nagyobb létszámú gyülekezetben jó, ha van külön tanítógyűlés, ahol a szombatiskolai tanítók egymással is megosztják gondolataikat, illetve megbeszélnek a felmerülő kérdéseket. Ez nem csak szombat reggel történhet, a szombatiskolát megelőzően, hétköznap is tartható tanítógyűlés előre megállapodott időpontban, online formában. Fontos, hogy ne ugyanúgy vegyék át a szombatiskolát, mint majd az osztályokban, illetve kisebb gyülekezetnél a gyülekezettel, hanem csak mintegy módszertani megbeszélést folytassanak! Állapítsák meg, hogy melyek a súlyponti kérdések, milyen lényeges gondolatokat szükséges kiemelni, rögzíteni, továbbá milyen kérdések merültek fel, amelyekre igyekezzenek együttesen választ találni!

5. Fel kell hívnunk a figyelmet a gyakran előforduló hibákra:

a) A szombatiskolai tanító olykor nem ügyel az időbeosztásra, a megbeszélésre szánt idő felén is túl még mindig csak az első kérdéseknél időzik a csoport. Ha az adott kérdésnél sikerült rögzíteni a lényeges mondanivalót, akkor nem kell újra és újra megszólítani a résztvevőket: „Kinek van még mondanivalója, hozzászólása?” Minden szombatiskolai tanítónak gyakorlatot kell szerez-

nie abban, hogy tapintatosan, udvariasan kézben tartsa a beszélgetést, azaz ne engedje hosszúra nyúlni, avagy a témához szorosan nem tartozó dolgok felé elágazni a hozzászólásokat.

b) Az is gyakran előfordul, hogy a szombatiskolai tanító felteszi a kérdést, és mindjárt maga kezd válaszolni rá az ige felolvasásával vagy a kérdésre adandó válasz megfogalmazásával. A kérdés elhangzása után át kell adnia a szót a szombatiskola résztvevőinek, hogy felolvassák a hozzá tartozó igét vagy igéket, és hogy válaszoljanak az igére alapozottan, arra hivatkozva. A szombatiskolai tanító feladata az, hogy ha nem alakul ki a megfelelő válasz, akkor azt rávezető kérdésekkel segítse, illetve a végén rögzítse, szükség szerint kiegészítse. Az is feladata természetesen, hogy a hozzászólásokat igyekezzen a megfelelő mederbe terelni, illetve a felmerülő kérdéseket tisztázni, a téves megjegyzéseket pedig helyreigazítani.

c) Gyakran nagyon értékes gondolatok vannak az igei válaszhoz kapcsolódó bizonyágtételi idézetekben is. Emeljük ki a legfontosabb mondatokat ezekből! Ha a résztvevők nem hívják fel ezeket a figyelmet, akkor ezt a szombatiskolai tanító tegye meg.

d) Jó és kívánatos, ha a szombatiskolai megbeszélés gyakorlatias, ha a szóban forgó bibliai tanítások gyakorlati alkalmazása is a megbeszélés témája. Ennek érdekében elmondhatók tapasztalatok is a szombatiskolai megbeszélésen, de ezek csakis odaillő és rövid szemléltetések lehetnek.

e) Legkésőbb 10.35-re be kell fejezni a szombatiskolai megbeszélést, úgy, hogy mind a hat kérdést átvették. Ezután következik még az adománygyűjtés, az ének és a befejező ima. Ebből következően semmiképpen nem tarthat tovább a szombatiskola átvétele, mivelhogy minimum 15 perc szünetnek maradnia kell a szombatiskola és az igehirdetés között.

Előfordulhat, hogy olyan élénk beszélgetés alakul ki az adott témáról, hogy a résztvevők még folytatni szeretnék azt, mivel további kérdések is felmerültek azzal kapcsolatban. Ilyen esetben

beszéljék meg, hogy szombat délután vagy hétköznap, esetleg online fognak még beszélgetni ezekről. A szombatiskolai istentiszteletet azonban semmiképpen ne nyújtsuk el, 10.35-re mindenképpen be kell azt fejezni!

f) A szombatiskolát kezdő és befejező énekek-nél ügyeljenek a beosztott testvérek arra, hogy olyan énekeket válasszanak, amelyeket a gyülekezet ismer, el tud énekelni. Az első, a kezdő ének az egész szombati istentisztelet kezdetét jelenti, ezért hálaadó, dicsérő éneket válasszunk. A második kezdő ének hasonló lehet, vagy az ígére utalhat, énekekben elmondott fohász lehet az ige jó megértéséért. A befejező ének viszont, amennyire csak lehetséges, a szombatiskola témájához kapcsolódjék!

g) A szombatiskolai istentisztelet kezdetén, amely egyben az egész szombati istentisztelet kezdete is, tartsuk meg a leborulva imádkozást azokban a gyülekezetekben is, ahol a vendégek miatt állva imádkozik a gyülekezet a 11 órás istentisztelet kezdetén.

h) Az adománygyűjtésnél ne maradjon el annak közlése, hogy milyen célt szolgál ez a gyűjtés.

(Legyen ismert a testvérek számára, hogy mire adakoznak, és hogy ez más célra fordítatik, mint az igehirdetés előtti adakozás.)

III. Mit tehetünk azért, hogy gyülekezetünk tagjai minél teljesebb számban legyenek a szombatiskolai istentisztelet résztvevői?

1. Sajnálatos következménye a Covid-járvány időszakának, hogy láthatóan csökkent a résztvevők száma még a szombat délelőtti igehirdetésen is. A másik tényező emellett az online élő adás meghallgatásának a lehetősége. Ez szükségszerű és áldásos volt a járvány idején. Bevezetése ettől függetlenül is üdvözlendő azok számára, akik a gyülekezeti tagok közül betegség miatt nem tudnak részt venni az istentiszteleten, valamint olyan érdeklődők számára, akik még nem kapcsolódtak gyülekezetéhez.

Gyülekezeti tag testvéreinknek azonban gondolniuk kellene arra, hogy a szombati istentiszteleten való részvétel nem emberi elvárás, hanem kifejezetten isteni parancsolat, amit Jézus a maga

példaadásával erősített meg. „Szólj Izráel fiainak, és mondd meg nekik az Úrnak ünnepeit, amelyeken szent gyülekezésekre kell összegyülekeznetek... A hetedik napon nyugodalomnak, szent gyülekezésnek szombatja van.” (3Móz 23,2–3) „[Jézus]... bement, szokása szerint, szombatnapon a zsinagógába.” (Lk 4,16) A Szentírás szerint nem helyénvaló úgy gondolkodni, hogy a lelki táplálékot meg tudom szerezni magamnak otthonról is, online, kényelmesen. Nem szabad a testvéri közösség ápolását mellékesnek tekinteni emellett, elfeledkezve ezekről az igei kijelentésekről: „Gondoskodjanak egymásért a tagok: akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind, akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind. Ti pedig a Krisztus teste vagytok, és tagjai rész szerint.” (1Kor 12,25–27) „Ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.” (Mt 23,8) „Mert közülünk senki sem él önmagának...” (Rm 14,7)

Gondoljunk a fiatalokra és gyermekeinkre is! Ha a szülők nem tartják fontosnak, hogy személyesen részt vegyenek az istentiszteleten, ők is elmaradnak. Egész héten olyan környezetben vannak, amely ha nem vesznek részt rendszeresen a szombati istentiszteleteken, még könnyebben el tudja idegeníteni őket Istenről. Olyan veszteség ez, amit nem lehet felmérni.

Arra is gondolni kellene, hogy mennyire negatívan hat a gyülekezet evangelizációs küldetésének a teljesítésére is az, ha a gyülekezeti tagok nem tekintik fontosnak az istentiszteleteken való részvételt. Milyen lehangoló és elbátortalanító újonnan megkeresztelt testvéreinknek, ha azt látják, hogy a régebben megkeresztelt tagok könnyen mellőzik az istentiszteleteken való részvételt.

2. Ahelyett, hogy még a 11 órás istentiszteletről is elmaradnánk, inkább az legyen a célkitűzés, hogy a szombatiskolai istentiszteleten is vegyen részt minden gyülekezeti tag, akinek nincs ebben elháríthatatlan akadályoztatása.

A szombatiskolai vezetők és a szombatiskolai tanítók tartsanak imaórákat egymás között, és

készítsenek tervet arra vonatkozóan, hogy miképpen igyekeznek – tapintatosan, szeretettel, a Szentlélek segítségül hívásával – fáradozni azokért a testvérekért, akiknek lehetőségük lenne rá, de mégsem vesznek részt a szombatiskolai istentiszteleten. Lehetőleg vonjanak be az imádkozásba és ebbe a törekvésbe más gyülekezeti tisztviselőket vagy gyülekezeti tagokat is. Látogassák meg azokat a testvéreket, akiket megnyerni szeretnének a részvételre. Se szemrehányást ne tegyenek, se ne agitáljanak a látogatások alkalmával, hanem tapintatosan kérdezzék meg a távolmaradás okát, és buzdítsanak az akadályok elhárítására is odafigyelve.

3. Többször elhangzott már tanács és kérés arra vonatkozóan is, hogy gyülekezetbe járni nem tudó idős, beteg testvéreinkhez – amennyiben családi körülményeik és egyéb tényezők ezt lehetővé teszik – osszunk be egy-egy testvért szombatra, hogy átvegye, átbeszélgesse velük a szombatiskolát. Legyen ily módon a szombat szent gyülekezés napja idős testvéreink számára is. Érezzék, hogy a gyülekezet számukra tartja és bevonja őket közösségébe. A testvérek, akik vállalják az ilyen látogatást, épp olyan áldásban részesülnek, mintha a közös istentiszteleten vennének részt. Nem is esik gyakran ugyanarra a testvérré a sor, ha többen bekapcsolódnak ebbe a szolgálatba. Ugyanolyan gondosan kellene elkészíteni a beosztást erre vonatkozóan, mint a gyülekezeti szombati istentiszteletre vonatkozóan.

4. Mindenképpen gondoskodjunk arról, hogy ha csak egyetlen gyermek vagy fiatal is van a gyülekezetben, külön foglalkozzék vele erre alkalmas gyermektanító vagy ifjúsági vezető. A felnőtt szombatiskolán ők csak passzívan hallgatnak, és könnyen lehet, hogy fárasztó, elkedvetlenítő is számukra. Egészen más a helyzet, ha valaki hozzáértően foglalkozik velük. A fiatalokkal is szükséges az ő szintjüknek és kérdéseiknek megfelelően átvinni a szombatiskolát.

Vankó Zsuzsa,
a szombatiskolai osztály vezetője

2023-RA TERVEZETT TÁBORAINK

Június 26. – július 2. (Elek) ■ „NAGY KÜZDELEM” TÁBOR

Információ: elekivendeghaz@gmail.com; 20/400-8646

Július 2–7. (Agárd) ■ CSALÁDOS, KÉZMŰVESTÁBOR – Agárd

Információ: Balogh Gábor, b.gbr@icloud.com; 20/379-6019

Július 2–7. (Agárd) ■ IFJÚSÁGI TÁBOR

Információ: Tóth Ágnes, gotus77@gmail.com; 20/823-6353

Július 11–16. (Kiszombor) ■ REHABILITÁCIÓS ÉS BIBLIA-ISMERETI TÁBOR – Kiszombor

(Vezeti: Vankó Zsuzsa, Nagy Sándor és Soós Attila)

Információ és jelentkezés: Kegyes Jánosné Padi Krisztina, padikr@gmail.com; 20/222-5830

Információ: Vankó Zsuzsa, vanko.zsuzsa@sola.hu; 20/379-6070

Nagy Sándor, nagy.sandor25@gmail.com; 20/381-6012

Július 16–23. (Agárd) ■ TOLERANCIATÁBOR (I.)

Információ: Aradiné Kadlicskó Edina, aradiek@gmail.com; 20/569-7610

Július 31. – augusztus 4. (Királyrét-Szokolya) ■ FŐISKOLAI TÁBOR

Információ: Kiss Andrea, kiss.andrea@sola.hu; 70/944-7825

Július 31. – augusztus 6. (Elek) ■ ÉLETMÓD TÁBOR

Információ: elekivendeghaz@gmail.com; 20/400-8646

Augusztus 6–13. (Kőszeg) ■ ZENEI TÁBOR

Információ: Vigh Ágnes, vigh.agnes@gmail.com; 20/379-6250

Augusztus 13–20. (Gánt) ■ TOLERANCIATÁBOR (II.)

Információ: Aradiné Kadlicskó Edina, aradiek@gmail.com; 20/569-7610

Augusztus 21–24. (Óbánya) ■ GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI TÁBOR

Információ: Pongrácz Róbert, pongorobert@gmail.com; 20/823-3601

Augusztus 27–28. (Biatorbágy) ■ ADVENTTÁBOR

Információ: Szabó Antal, elnok@kerak.hu; 30/935-4341

November 3–5. (Orfű-Abaliget) ■ HÁZASSÁGÁPOLÓ HÉTVÉGE

Információ: Soós Attila, soosattila.nyitottszemmel@gmail.com; 20/379-6170

Augusztus 30. – szeptember 3. ■ IFJÚSÁGI TÁBOR (tizenévesen felüliek számára)

A pontos helyszínről és a további információkról később adunk tájékoztatást

Kedves Testvérek!

*Az esetleges változtatásokról
információt a [kerak_forum](#)
levelezőlistán találhattok majd,
úgyhogy kérünk benneteket,
kísérjétek figyelemmel az erről
szóló értesítéseket!*

2023. JÚLIUS 11–16.

Kiszombor, Tóparti Panzió

BIBLIA-ISMERETI ÉS REHABILITÁCIÓS TÁBOR

A PROGRAMOKRÓL RÉSZLETESEN

A CSOPORTOS MEGBESZÉLÉSEK előzetes témái

- Szükséges-e a múlt feldolgozása a felépüléshez?
Ha nem, miért nem; ha igen, milyen mélységig érdemes a múltat boncolgatni?
- Szabadulás emberi játszmáink és automatizmusaink rabságából
- A keserű élet két biztos receptje, avagy hol kezdődik a valódi változás?

A HÁZASSÁGÁPOLÓ SZEMINÁRIUM előzetes témái

- Hogyan szeresse a férj feleségét?
– Amire a legtöbb feleség vágya
- Hogyan szeresse a feleség férjét?
– Amire a legtöbb férj vágya
- Hogyan oldhatják meg a házastársak közösen egymással kapcsolatos problémáikat?

AZ ESTI BIBLIAI ELŐADÁSOK témái

- Tisztánlátásra és reménységre van szükség az emberi történelem jelenlegi, válságos helyzetében. Milyen segítséget nyújt ehhez a Biblia?
- Az egyre súlyosbodó ökológiai válság
– létezik-e reális reménység?
- A háborús konfliktusok megszűnéséhez elvezethet-e a „vallásbéke” és a „világegység”?
- Hiteles kereszténység és evangéliumhirdetés ígérete „a vég” előtt. – Végső isteni szabadítás Krisztus visszajövelekor

A PROGRAM

■ NAPINDÍTÓ IGEI ÜZENET ■ 7.20–7.50

Reggeli ■ 8.00–8.50

■ A REHABILITÁCIÓS CSOPORT MEGBESZÉLÉSE

9.00–10.30 – Vezeti: Nagy Sándor

■ HÁZASSÁGÁPOLÓ SZEMINÁRIUM ■ 11.00–12.30

Vezeti: Soós Attila és felesége, Szász Ágnes

■ BESZÉLGETÉS BIBLIAI TÉMÁKRÓL ■ 11.00–12.30

Vezeti: Vankó Zsuzsa. A résztvevők igényei szerint, azok számára, akik a fenti két csoport egyikében sem vesznek részt

■ A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI CSOPORT SZÁMÁRA BESZÉLGETÉS BIBLIAI TÉMÁKRÓL ■ 9.00–10.30

Amennyiben mindkét csoportban lesznek résztvevők, a csoportoknak külön vezetői lesznek

Ebéd ■ 13.00–13.40

■ DÉLUTÁNI KIRÁNDULÁS ■ 14.30–17.30

Vacsora ■ 18.00–18.40

■ ESTI BIBLIAI ELŐADÁS ■ 19.00–20.00

Jelentkezés és részletes információk:

Kegyess Jánosné Padi Krisztina
padikr@gmail.com; 06-20/222-5830

A jelentkezőktől 15 ezer forint előleg befizetését kérjük, ennek módjáról mindenki tájékoztatást kap a jelentkezéskor

Egy régi könyvterjesztő tapasztalat

Egyik nap, amikor a jegyzetfüzeteim között keresgéltem, ráakadtam egy régi tapasztalatra. Újból elolvasva annyira áthatott az Isten gondviselése iránt érzett hála, hogy úgy gondoltam, mindezt meg kell osztanom a *Kürtszó* olvasóival is.

Könyvescsoportunk néhány tagjával a XI. kerületi polgármesteri hivatalt kerestük fel 1992. december 15-én. Megengedték, hogy irodáról irodára járva ajánljuk fel kiadványainkat. Egy titkárnő nagyon segítőkész és kedves volt hozzánk, megengedte, hogy a könyveink egy részét és kabátjainkat ott hagyjuk nála az irodában. Többen is vásároltak tőlünk, és azt is ajánlották, hogy két nap múlva újból keressük fel őket, mivel 13. havi fizetést kapnak, és ezáltal több pénzük lesz kiadványaink megvásárlásához is. Munkánk befejeztével a titkárságra mentünk, hogy megköszönjük a lehetőséget, és megkérdezzük, hogy jöhetünk-e két nap múlva ismét a könyveinkkel.

Az említett titkárnő külön ajánlotta is, hogy jöjjünk vissza, mivel képviselő-testületi gyűlésük lesz, és ilyenkor sokan megfordulnak a hivatalban. Azt is mondta, hogy az előtérben, a fenyőfa mellett árusíthatunk, és a gondnokságról hoznak majd nekünk egy asztalt, amire kipakolhatunk. Biztosított minket arról, hogy egész nap ott lehetünk, amíg csak tart az értekezlet.

Mivel több helyre kaptunk könyvátviteli lehetőséget, azon a napon nem tudtuk kettessel menni, egyedül mentem vissza. Két bőröndben és egy hátizsákban vittem a könyveket magammal, amit autóval segítettek odaszállítani, majd magamra hagytak, a Jóisten áldását kívánva munkámra. Beléptem a hivatalba, és jeleztem a portásnőnek, hogy ma könyveket fogok árusítani az előtérben. Azután elmentem a gondnokságra, hogy elkérjem az asztalt. Ott azonban nem fogadtak szívesen, azt mondták, szó sem lehet róla, hogy én az előtérben bibliai tárgyú könyveket árusít-

sak, ilyen ne is képzeljek. Teljesen meglepődtem ezen a hozzáálláson, és zavaromban nem is tudtam, mit szóljak. A két nappal ezelőtti kedves fogadtatáshoz képest hidegzuhanyként ért a durva elutasítás. Imádkoztam az Úrhoz, és kértem tanácsát: „Uram, most mit tegyek? Ezzel a sok könyvvel el sem tudok menni más helyre egyedül...”

Azt a tanácsot kaptam imámra válaszul, hogy menjek vissza ahhoz a titkárnőhöz, aki az árusításra biztatott. Két bőrönddel és a hátizsákkal felmentem a 2. emeletre. Ahogy beléptem, a titkárnő kedves mosollyal fogadott, és mondta, menjek csak nyugodtan a gondnokságra, és megkapom az asztalt. Nem mondtam meg neki, hogy onnan jövök, hanem azt kérdeztem csak, hogy ott név szerint kit kereshetek. Megmondta a két hölgy nevét, majd lementem hozzájuk. Amikor megláttak, dühösek lettek, és szóba sem akartak állni velem. Elmondtam, hogy a titkárságról jövök, és a titkárnő engedélyével árusítani szeretnék, és kérek tőlük egy asztalt. Újra csak ellenkeztek velem, majd az egyik a telefonhoz nyúlt, és felhívta a titkárságot. A titkárnőnek is elmondtam, hogy ma semmiképpen sem lehet könyvet árusítani, ők nem érnek rá arra, hogy velem foglalkozzanak, hogy asztalt adjanak stb. A titkárnő azt üzent a telefonon keresztül, hogy akkor irodáról irodára járva árusítsam ismét a könyveket.

Megköszönve a lehetőséget, kiléptem a gondnokságról, majd szomorúan a porta felé indultam. A portásnő már várt, és megkérdezte, hogy mikor kezdem az árusítást. Amikor elmondtam neki, hogy a gondnokságon milyen durva elutasításban volt részem, elszomorodott, és töprengett, hogy mit lehetne tenni. Az Úr csodálatos eszköze lett végül ez az asszony. Kérte, hogy várjak egy pillanatra.

Közben a hatalmas előtér kezdett megtelni, a képviselők halkán, csoportokban beszélgettek,

és készültek az értekezletre. A portásnő körül nézett, és egy férfira mutatva így szólt: „Menjen oda ahhoz a férfihoz, és mondja el neki a problémáját! Ő a hivatal jegyzője, biztosan segíteni fog.” Újra reménység és bátorság költözött a szívembe, majd kedvesen, mosolyogva, mintha mi sem történt volna, mintha csak most léptem volna be a hivatal ajtaján, minden előzmény nélkül elmondtam neki, hogy miért jöttem. A jegyző nagyon szívélyes, segítőkész ember volt, és így bátorított: „Természetesen engedélyezem az árusítást itt, az előtérben.” Majd hozzátette: „Van-e még valamire szüksége?” „Egy asztalra lenne szükségem” – válaszoltam. Erre ő: „Itt van ez a nagy asztal az ülésterem előtt, ha a képviselők aláírják a jelenléti ívet, és bevonulnak a terembe, azt nyugodtan elviheti.”

Megköszöntem a szívességét, majd mélységes hálával mondtam köszönetet az Úrnak, hogy ilyen csodálatosan munkálkodott. A portásnő azonnal ott termett, megfogta az asztal egyik végét, és segített a legmegfelelőbb helyre tenni, ahol minden beérkező képviselő láthatja a könyveket.

Azt gondoltam, hogy mielőtt elkezdek kipakolni, lemegyek a gondnokságra, és elmondom, hogy a hivatal jegyzőjétől kaptam engedélyt az árusításra. Nehogy azt gondolják, hogy tiltásuk ellenére vagyok ott mégis az előtérben. Amikor bekopogtam és beléptem, szinte felrobbantak a düttől, és tudtomra adták, hogy értsem már meg: nem lehet árusítani ott a mai napon, nem tudnak foglalkozni velem! Elnézésüket kértem, és szelíden elmondtam, hogy nem is igénylem a segítségüket semmiben, csak jelezni szeretném, hogy a jegyző engedélyével árusítani fogok az előtérben.

Teljesen zavarba jöttem, dadogtak, nem mertek rám nézni, és nagyon restelkedve így szóltak: „Hát..., hát..., ha a jegyző úr engedélyezte, nekünk nincs semmi kifogásunk.” Szolgálatkészen felálltak, és indulni akartak, hogy asztalt adjanak. Megköszöntem a segítőkészségüket, és tájékoztattam őket, hogy ne fáradjanak, nincs rá szükségem, mivel asztalt is kaptam. Leforrázva álltak ott, és egy szót sem tudtak szólni.

Aznap kétszer annyi könyvet adtam el, mint két nappal azelőtt. Több képviselővel rövidebb és hosszabb beszélgetésem is volt. Egyikük a lakására is meghívott bennünket. Ennek a meghívásnak eleget is tettünk, és egy hosszabb beszélgetésünk volt vele a testi-lelki egészség témájában. Egy másik képviselő meghívott bennünket – a könyveinkkel együtt – egy egészségügyi napra, és azzal biztatott, hogy nagyon szeretné, ha ott lennének, mert az ország több városából lesznek ott fiatalok, és ezeknek a könyveknek feltétlenül ott van a helyük.

A nap elteltével nagy öröm és hála volt szívemben. Megköszöntem az Úrnak, hogy olyan csodálatosan közbelépett, és kinyilvánította hatalmát.

Bakó Gyöngyi

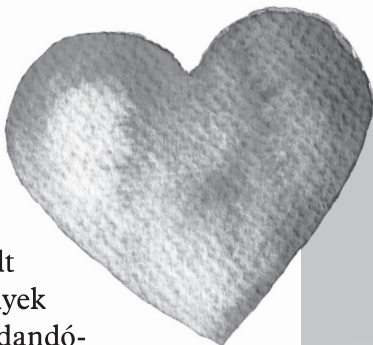
A LEGNAGYOBB KINCS

Szép Ernő Édes című írása nyomán

Ezt az írást szeretném egy személyes beszámolóval indítani. Kisgyermekkoromban nem volt sok meséskönyvem. Valószínűleg azért, mert akkoriban nem is volt ekkora választék, mint most. Ami volt, azt pedig nem mind szerettem, mert volt olyan, amivel nem tudtam mit kezdeni. Túl hosszúnak tűnt a szöveg, vagy túl idegennek hatottak az egyszerű rajzokkal megjelenített, számomra idegen, egzotikus állatok. Ma már bevallom: mivel nem ismertem őket, féltem tőlük. Ez az érzés mindig akkor oldódott bennem, ha félretettem ezeket a könyveimet, és azokat lapozgattam, olvasgattam, amelyek közel álltak hozzám. Ezek pedig azok voltak, amiket értettem. Különösen nagy boldogságot jelentett, ha szüleim vagy idősebb testvéreim felolvasással, élő hanggal közelebb tették számomra a történeteket.

Úgy gondolom, a gyermekeket egyedül hagyni a mesékkal ma sem előrevivő dolog. Ha a felnőttek értelmének, hitének fejlesztéséhez Isten szükségesnek látta, hogy társakat rendeljen, akik segítségükre vannak a kezdeti lépésekben (Rm 10,13–15), akkor a gyermekeket mennyivel inkább szükséges támogatni!

A legnagyobb kincs című írás egyszerű, de igényes kifejezésével érthetővé teszi a gyermekek számára a bennük megjelenő érzésvilágot, gondolatokat és küzdelmeket. A közbeékelte kérdésekkel pedig az események megértését mélyíti. Fő mondanója a tiszta szív megtartása, visszanyerésének lehetősége. Bár a könyvesboltok ma már telis-tele vannak különböző meséskönyvekkel, mégsem található olyan köztük, amely a lelkiismeret működéséről, a Szentlélek segítségéről,

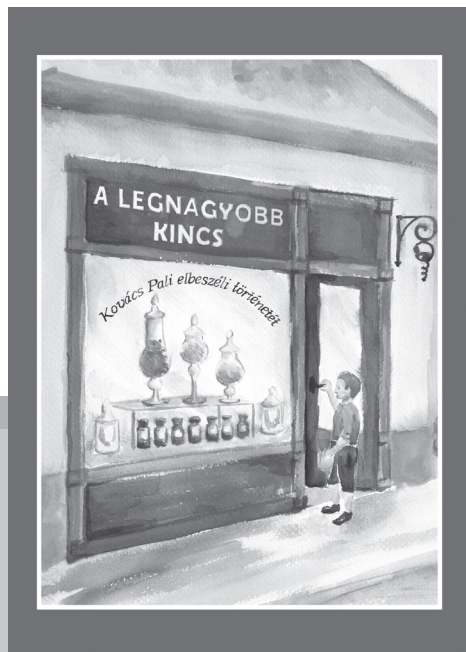

a bűnök elrendezésének módjáról tanít. Ez a kis könyv tehát hiánypótló. A szülőknek is példát és újabb gondolatokat adhat a kicsinyekkel való további együttlétre.

Szülők, nagymamák, hozzátartozók! Hálával fogadjátok ezt a kiadványt, mert nagy kincs a mai világban! Ha csak lehet, magatok olvassátok fel kicsinyeiteknek a történetet! Sokszorosan visszatérül az idő, amit ilyen hasznosan velük töltötök. Nekik is, nektek is szükségetek van arra a békés, csendes, háborítatlan együttlétre, amelyben az Úr van jelen...

„Boldogok, akiknek szívük tiszta: mert ők az Istent meglátják.” (Mt 5,8)

Molnár Jutka

A könyv beszerezhető: a Spalding Alapítványnál vagy a BIK Kiadónál. Ára: 2500 Ft.

Nagymamámra, Csernó Rózsára emlékezve

Rácz Gyuláné Csernó Rózsa apai nagyanyám volt. 1901. november 13-án született Budapesten, és 1978. május 12-én halt meg Komáromban.

A nagymamák szeretete különleges. Az én nagymamám irántam érzett szeretete is különleges volt. Gyémántkámnak hívott. Az ő soha el nem múló szeretete mindvégig kísért, értem mondott és meghallgatásra talált imái óvtak életem során.

Egyetlen unokája vagyok, mára magam is nagymamakorú. Szeretettel, tisztelettel emlékezem rá ezzel az írással. Hogy miért teszem ezt? Miért érzem különlegesnek az én nagymamám a gyermeki elfogultságon túl? Tömören, egy mondatban azért, mert a nagymama **mert másnak lenni. Isten és hite, meggyőződése képviselőjében mert másnak lenni.** Egy 1200 főt számláló dunántúli kis faluban, Szenden, ahova a háború sodorta, volt bátorsága egyedül adventistának lenni, adventistaként élni, szombatnapot ünnepegni, az étkezésben és mindenben adventista életmódot folytatni.

Sokat elárul a földi életének határait jelző két évszám. Átélté az első és a második világháború borzalmaikat is. Az első világháború idején fiatal lány volt, szenvedésekkel teli gyermekkor után.

Két dologra emlékszem, amit a gyerekkoráról mesélt: nevelőszülőkhöz adták az igazi szülei, és éjjel is gyakran kellett segítenie a kisebb gyerekek gondozásában. Ha véletlenül kilötyt a tej a kezében lévő csészéből, „kaptam akkora pofont, hogy a fal adta a másikat” – mesélte nekem. És az a pofon ott, akkor, kisgyerekként nekem is fájt, mert én nagyon szerettem a nagymamát, aki ötvenöt évesen az én nevelésemet is felvállalta. Ő nem pofozott, hanem örült és megdicsért, ha valamit jól csináltam, és én igyekeztem örömet szerezni neki, és jól csinálni mindent, amire tanított.

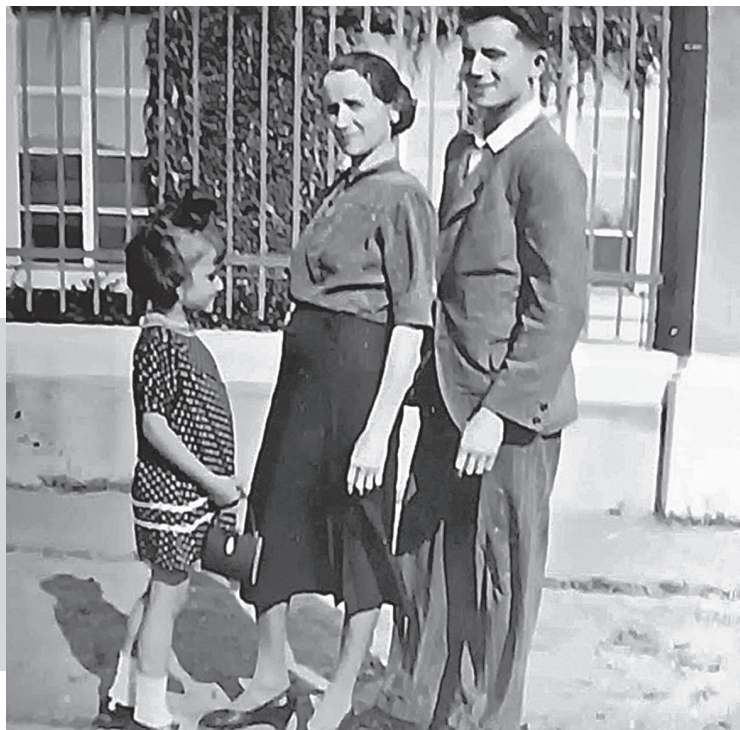
Kegyetlen nevelőanyja volt. Egyszer a szomszédok mentették meg az életét a hirtelen haragú, indulatos mostoha gyilkos szándékától.

Huszonegy éves volt, amikor szerető férjre talált Rácz Gyula személyében. Házasságuk első tizenöt évében hét gyermekük született, de csak kettő maradt életben. A legidősebb volt az édesapám, és a legkisebb a nagynéném. Életének ezt a szakaszát az életet adás, a születés öröme és a gyermekek elvesztésének fájdalma, a gyakran rájuk szakadt gyász kísérte. Nagykatán éltek ekkor, ott ismerkedett meg a baptista közösséggel.

1937-ben Budapestre költöztek – nagypapa a Hangya „üzletlánc” alkalmazottja volt, nagymama gépi hímzéssel, kézimunkázással foglalkozott. Békés életüket feldúlta a háború, bombatalálat érte budapesti lakásukat. Ezt követően, 1946-ban a három tava miatt is varázslatosan szép kis dunántúli faluba, Szendre költöztek, ahol én is életem néhány legszebb évét töltöttem el nagyanyám és nagynéném szerető gondoskodását élvezve.

TAPASZTALATOK

A képeken nagymamám családja: balra fiával, lányával és férjével; jobbra a lányával és a fiával

Szenddel szomszédos falu volt Szák, ott élt egy adventista asszony, akivel időnként találkoztak, és szombat délutánokon együtt tanulmányozták a Bibliát, melyet Isten szavának fogadtak el. Nagymama 1948 márciusában keresztelkedett meg Budapesten, a Székely Bertalan úti gyülekezetben. A száki testvérnővel időnként Budapestre látogattak, ahol Gyarmati Béla adventista lelkész, lapszerkesztő vendégszeretetét élvezték a Németvölgyi út 26. sz. alatti házban, ahol a Gyarmati és Bósz Nyomda is működött. Nagymama könyvtárában is fellelhető volt a nyomda néhány népszerű kiadványa, mint például *A kijegyzett könyv*, a *Pátriárkák és próféták története*, meg Gyarmati Béla könyvei közül *A világdráma utolsó felvonása* című.

Szenden a nádtetős vályogház, melyhez egy virágokkal pompázó udvar és az udvar szintjénél mélyebben fekvő kert is tartozott, no meg a baromfiudvar, ideális hely volt a békés, elmélkedő élet kialakításához. Kecskék, csirkék, kacsák, libák népesítették be a baromfiudvart. A házat

Plútó kutya őrizte, s mindig akadt két-három macska is a háznál, hogy az egerek, hörcsögök ne érezzék nagy biztonságban magukat. A tejet a szomszédban élő, Galamb nevű tehén szolgáltatta, nevét jámborsága miatt kapta. Kiváló helyszíne volt ez boldog gyermekéveimnek, ahol az állatok, a növények, a természet szeretetét és tiszteletét is megtanulhattam, és az életkoromnak megfelelő munka örömét is átélhettem.

Nagymama minden munkát elvégzett péntek napnyugtáig, és a szombatnapot teljes egészében Istennek szentelte, a Biblia és annak magyarázatát tartalmazó írások tanulmányozásával. Piros, puha fedelű, kockás spirálfüzeteket írt tele apró betűivel, hogy ezzel is mélyítse ismereteit. Ezt évtizedeken át, élete végéig így csinálta. Minden szombaton felüdült Isten jelenlétében, teste-lelke megpihent, és ez nagyon jó hatással volt a környezetére is. Nagyapa nem tartott vele, ő az *Élet és Tudomány* című folyóiratot tanulmányozta, de munkát ő sem végezhetett.

*Egy régi karácsonyon készült fotó nagymamámról,
már időskorában*

Az írás, az olvasás, az Istenről való gondolkodás meg az ima nagymamát szellemileg frissen tartották, és mély felismerésekhez vezették, úgy szoktam mondani, bölccsé tették. „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme” – írja a Szentírás, és nagymama Istent kereső élete is ezt igazolta.

A faluban szerették, tisztelték, ma is szívesen emlékeznek rá, aki ismerte. Az életét ugyan másképp élte, mint az ottani emberek, de mégis példaeértékű életet élt. A nehéz sorsú állatok is megszánta. Élt a közelben egy nagyon sovány, örökké éhező kutya, aki minden este odajött a kerítéshez, s az én feladatom volt, hogy jó szó és simogatás kíséretében adjak neki egy szelet kenyeret. Nagymama empátiára is nevelt, ő megvalósította azt, amit Mahatma Gandhi így fogalmazott meg: „Mindaddig, míg nem érzünk rokonszenvet és szeretetet minden élőlénytársunk iránt, nem mondhatjuk, hogy megértettük az erkölcs törvényét.”

Amikor nagymama látogatóba jött hozzánk Budapestre, mindig felkereste a „C” gyülekezetet

az Eszék utcában, ahova elkísértem én is. Itt Hangyás nénivel és Szádeczy Ágnessel barátkozott, és ez volt az a közösség, ahol később engem is mindig szívesen láttak, szeretettel fogadtak. Vankó Zsuzsa volt az ifjúsági vezető, érdekes programokat, kirándulásokat szervezett, s az általa írt, „Miért vagyok én adventista?” című, három estét betöltő felolvasós előadás egyik szereplőjévé engem választott. Adventista nem lettem, de hálás köszönettel tartozom ennek a közösségnek, mert életem során bármikor, bármelyik gyülekezetbe elmentem, mindig szeretettel fogadtak és fogadnak.

Köszönöm Istennek, hogy ilyen szerető nagyanyát adott, aki még halála után is gondoskodott rólam, mert örökül hagyta nekem az általa megismert adventista közösséget!

*Rácz Éva
(Budapest, 2023. március 28.)*

*Székesfehérváron, testvéreikkel
- Csernő Rózsa jobbról a második*

Tapasztalataim a *Nyitott Szemmel* magazin terjesztésével

Szeretem olvasni a Nyitott Szemmel magazint. Ha utazom, ha kórházi kezelésekre, ellenőrzésekre járok, vagy ha bármilyen hivatalos ügyet intézek, mindig viszek magammal egy-két példányt. Sok érdekes, különösnek tűnő találkozás, áldott tapasztalat született már ezeken az alkalmakon, amelyek közül néhányat röviden megemlítenék.

Egy krónikus betegség miatt majdnem minden évben három hetet tölthetek el Hévízen, az egyik reumakórházban, rehabilitáció céljából. Ilyenkor arra kérem a Jóistent, ne csak az én gyógyulásom kerüljön előtérbe, hanem küldjön hozzám embereket, és készítsen olyan alkalmakat, amikor másokon is tudok segíteni. A mai, rohanó világban az embereket nehezen lehet megszólítani, de egy betegség vagy operáció kizökkenti őket a megszokott mókuserékből, ilyenkor fogékonyabbak a lelki dolgokra. Az a tapasztalatom, hogy szeretik olvasni a *Nyitott Szemmel* magazin érdekes, értékes és mindig aktuális témákkal foglalkozó számain. Szívesen választanak a magazinhoz – mintegy mellékletként – Árvai Márta szép festményeivel és ígehelyekkel ellátott könyvjelzőiből is.

A kórház éttermében a diétás asztalnál szokták kijelölni a helyemet húsmentes étkezésem miatt. Asztaltársaimról is elmondhatom, hogy szívesen fogadják a *Nyitott Szemmel* magazint. Természetesen szobatársamnak sem felejték el ajándékképpen egy példányt adni az együtt töltött hetek emlékére. Az egyik évben még a szobatársam is segített továbbadni az újságot. A kórházban pontos napirend szerint élünk. Megvan az időpontja az étkezéseknek, a viziteknek és a gyógykezeléseknek is. Ez utóbbiról nem lehet elkésni, mert később nem tudják pótolni. Valami miatt kissé megkésve indultam el a szobából a kezelésre, és már nem volt időm, hogy a főorvosi vizit előtt el-

pakoljak mindent aprócska szobánkban, így az újság „véletlenül” elől maradt. Szép, színes borítójával felkeltette az egyik nővére figyelmét. Egy kis idő múltán az ápolónő vissza is jött érte a szobába, és elkérte olvasni az újságot. Ennek betegtársammal együtt mindketten nagyon örültünk. Ez az aprócska kis feledékenység még ennyi év múltával is megmelengeti a szívemet.

A kórház könyvtárába is minden évben viszek három-négy különböző példányt a legújabb számokból. A könyvtáros hölgy mindig arcán boldog mosollyal fogad: „Jaj, de örülök, hogy újra látom! Reménykedtem benne, hogy idén is találkozunk. Már vártam, illetve vártuk az újabb színvonalas példányokat. Tudja, sajnós a mai, szűkös anyagi helyzetben a könyvtár mostohagyereknek számít, nem jut pénz újabb kiadványokra, pedig az emberek keresik azokat.”

Egy pár évvel ezelőtt a tavaszi gyógykezelés során összebarátkoztam az akkori szobatársammal, aki éppen egy súlyos gerincműtét utáni rehabilitáción tartózkodott a kórházban. Nagyon nehezen tudott még járni, de református lévén szeretett volna eljutni a templomba. A kórháztól rövid, kb. ötperces sétára volt is egy kis református templom, ahová kérésére elkísértem. Istentisztelet után a református pap a templom kapujában állva köszönt el mindenkitől, így nyílt lehetőségem a magazin átadására. Meglepődött, és egy önkéntelen mozdulattal vissza akarta adni. De eközben a „véletlenül” kinyílt újságban Reisinger János Munkácsy-trilógiájáról írt cikkét látta meg. Az írás láttán meglepődött, megköszönte, és megígérte, hogy mindenképpen el fogja olvasni. Nagy öröömre szolgált, hogy a Jóisten kis postásaként ismételten át tudtam adni az Ő üzenetét az egyik címzettnek.

Minden alkalommal, amikor megjelenik a magazin, felteszem az internetre, a Facebookra.

Figyelem, hogy a közösségi oldalakon ki lájkolja az újságot, és ilyenkor a Messengeren felajánlok nekik egy-egy példányt, amit vagy személyesen adok át, vagy postázom. Nem olyan régen történt, hogy azért kezdtem imádkozni, a Jóisten hozzon elélem olyan embereket, akik még nem ismerik a lapot. Pár nappal később láttam, hogy egy volt kolléganóm is lájkolta a magazint, és miután leveleztük, házhoz vittem neki. Majd eszembe jutott egy tanárnő, aki sok-sok évvel ezelőtt eljött néha egy-egy előadásunkra. A Facebookon magánüzenetben megkérdeztem tőle, hogy ismeri-e az újságot, és elfogadná-e? Az lett a vége, hogy neki is házhoz szállítottam.

Idős, 85. életévéhez közeledő középiskolai irodalomtanárnőmmel az iskola elvégzése után is jó kapcsolatot sikerült kialakítanom, így elhatároztam egyik testvérnőnk tanácsát megfogadva, hogy meglátogatom őt is egy magazin kíséretében, amelyben egy útleírásom is helyet kapott. A találkozás a vártnál is jobban sikerült. Nagyon érdekes beszélgetést folytattunk egymással, aminek röviden ez volt a lényege: Kiderült, ő is hívő, bár katolikusként kezdte el gyakorolni hitét. Később részt vett egy esküvőn egy református templomban, és onnantól kezdve református istentiszteletekre járt. Én is tudtam beszélni a megtéréséről, volt ezzel kapcsolatban egymásnak sok mondanivalónk. A tanárnő hallgatni szokta az interneten Reisinger János előadásait, és rendszeresen olvassa a Bibliát. Távozáskor megígértette velem, hogy gyakrabban megyek el hozzá, mert nagyon jó dolog a hitről is beszélgetni valakivel. Mosolyogva, örömmel fogadta el a magazint. Pár nappal később csengett otthon a telefonom, a tanárnő hívott, és csak áradt belőle a szó, hogy mennyire köszöni ezt az értékes újságot, még a fiának is tovább fogja adni.

Az egyik hosszú utazásom alatt egy idős hölgy ült mellém az autóbuszban. Éreztem, hogy szinte folyamatosan engem néz, és azon gondolkodik, hogyan szólítson meg. Pár perc múlva ez meg is történt:

– Hisz Ön Istenben? – kérdezte, majd igenlő válaszem hallatán így reagált: – Hála a Jóistennek! Tudja, én Jehova Tanúja vagyok, és azzal a szándékkal ültem le maga mellé, hogy megtérítsem, de valami azt súgta, hogy ehelyett inkább mondjam el szívem nagy bánatát, ha megengedi...

Meglepődve, de természetesen igent mondtam.

– Tudja, pár hónappal ezelőtt meghalt a fiam, gyógyíthatatlan rákbeteg volt. Nagyon szerettem volna Istenhez vezetni, de nem sikerült. Most, ha belegondolok, hogy örökké tartó kínok között szenved, annyira fáj, hogy az szinte elviselhetetlen. Istenben is kételkedem már néha, a hitemben sem találok vigaszt – mesélte.

Őszintén megsajnáltam, és magam is meglepődtem, hogy milyen könnyen felidéződtek bennem a vigasztalást nyújtó Igék a Szentírásból.

– Isten a lelkiismereten keresztül, a Szentlélek által meg tudja szólítani az embereket, így az Ön fiát is. A fia üdvössége nem attól függ, hogy tagja volt-e, vagy sem az Ön egyházának. El tudja képzelni János evangéliuma 3,16 alapján, hogy a szerető Isten ne tett volna meg mindent az Ön fiáért?” – szóltam hozzá.

Beszélgetőtársam arcáról leolvashattam, hogy mennyire megkönnyebbült, mintha mázsás súlyokat vettek volna le a vállairól. Közben megállt a busz az ő megállójánál, s láttam, ahogy könnyes szemmel, magához szorítva a *Nyitott Szemmel* magazint, leszáll a buszról. El sem akarta hinni, hogy még ajándékot is kapott. Mikszáth Kálmán szavaival köszöntem el tőle: „Az Isten kamrájában a remény áll a legnagyobb zsákban, s mindig ki van a madzagja oldva, hogy mindenki belenyúlhasson.”

Felsorolásszerűen megemlítenék még néhány alkalmat: a gyógytornászszomnak, a pozsonyi kiránduláson az idegenvezetőnek, a bankban az ügyintézőnek, egy pünkösdista házaspárnak, honvédségi rekreációs központnak, illetve egy sárvári hotel könyvtárának, egy katolikus fogorvosnőnek és asszisztensének, valamint legutoljára

TAPASZTALATOK

a DEXA csontsűrűséget vizsgáló laboratórium-ban nyílt lehetőségem a magazin továbbadására. Hálás köszönet a kaposvári gyülekezetnek azért, hogy a missziós alaptól anyagilag is hozzájárulnak e szolgálat végzéséhez.

Még sok tapasztalatról tudnék beszélni, de így, az írásom vége felé közeledve egy majdnem negatív irányba forduló történetet is szeretnék megosztani veletek. Itthon is szoktam fizioterápiás kezelésekre járni, és természetesen oda is viszek magammal újságot. Egyik alkalommal megismerkedtem ott egy kedves hölgygel, és a kezelése vége felé közeledve neki is felajánlottam a magazin egy példányát. De ő meglepetésemre nem fogadta el. Ilyenre még nem volt példa. Megköszöntem az őszinteségét, hogy ezt megmondta, hisz akár el is fogadhatta volna, hogy azután eldobja. Pár perc múlva kicsit félénk mosollyal az arcán közelített felém: „Ha még áll a lehetőség,

akkor szívesen elfogadnám. Nem, nem, nem nekem kéne, de ismerek valakit, aki szívesen elolvassná.” Boldog örömmel adtam át neki az újságot.

Ezekből a tapasztalatokból is kiderül, mennyire igazak Ellen G. White szavai: „Úgy hulljanak kiadványaink, mint ősszel a fáról a falevelek.”

A jó hír továbbadásának minden lehetőségéért adjunk hálát mennyei jó Atyánknak. „Mert az Ő alkotása vagyunk, teremtetvén Általa a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk.” (Ef 2,10)

Harmati Gyöngyi

Az életem apró történéseiből felvillanó pillanatképek az alábbi oldalon olvashatóak: A békeesség szigete: Pillanatképek (abekessegzigete.blogspot.com).

KERESZTSÉGEK

A múltkori számból sajnos kimaradt egy keresztségi hír, ezt ezúttal pótoljuk:

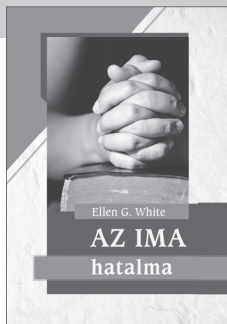
- *Zugligetben* keresztelkedett meg 2022. október 16-án Balázs Edit, aki a győri gyülekezet tagja lett.
- Ebben az évben, március 7-én keresztelkedett meg Urbán János *Veszprémben*, aki a biatorbágyi gyülekezet tagja lett.

Szeretettel köszöntjük új testvéreinket az Úrban, sok áldást és kitartást kívánva nekik keresztény útjukon!

„Aki pedig minket tiveletek egyben Krisztusban megerősít, és megken minket, az Isten az; aki el is pecsételt minket, és a Léleknek zálogát adta a mi szíveinkbe.”
(2Kor 1,21–22)

A BIK KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

Ellen G. White
AZ IMA HATALMA

A könyv nyolcvan fejezeten keresztül tárja elénk Ellen Gould White legszebb gondolatait az imádság hatalmáról. Lépésről lépésre segít egyre jobban megismerni, megérteni és megélni a mindenható Isten és a szükségben lévő ember kapcsolatában rejlő átalakító, életet formáló hatalmat.

(336 oldal, puha kötés, BIK Kiadó)

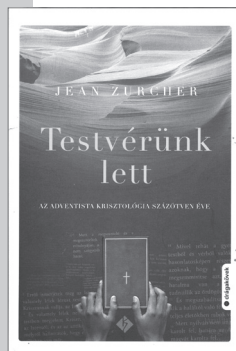
Ára: 2500 Ft

Jean Zurcher
TESTVÉRÜNK LETT

Az adventista krisztológia százötven éve, a Krisztus testteléséről szóló adventista tanítás történetét vizsgálva Jean Zurcher annak eredetét vizsgálja, hogy tisztázza: mi volt ebben a kérdésben a kiindulópont, s ezt hogyan váltotta fel egyre inkább a homály és a zűrzavar. A könyv a Biblia segítségével hívásával mutatja az utat, hogy rátalálhassunk arra az „arany kötélre, amely lelkünket Krisztushoz, általa pedig Istenhez köti” (Ellen G. White).

(255 oldal, keménynyomtatás, Hetedik Kiadó)

Ára: 4500 Ft

Szép Ernő
A LEGNAGYOBB KINCS

A Szép Ernő írása nyomán 6-12 éves gyermekek részére született kiadvány számukra is érthetően, egy kisfiú története alapján járja körül a kérdést: Mi a legnagyobb kincs? Szeretettel ajánljuk minden családnak, ahol hasonló korú gyermekek vannak, de azoknak is, akik gyermekekkel foglalkoznak. A művet Vankó Zsuzsa dolgozta át, látta el kérdésekkel, magyarázatokkal.

(48 oldal, keménynyomtatás, Spalding Alapítvány-BIK Kiadó)

Ára: 2500 Ft

Ron Duffield
A KÉSEI ESŐ VISSZATÉRÉSE

A H. N. adventista egyház történetének legvitatottabb időszaka az 1888-as minneapolis-i generálkonferencia és az a köré szerveződő események. Értelmezések feszülnek egymásnak arról, hogy mit – és mit nem – foglalt magában az ekkor és az azt követő években elhangzott üzenet. Ron Duffield gazdagon dokumentált munkájában a teológus és az oknyomozó történész szívósságával deríti fel a cselekmények szálait, helyezi egymás mellé a kirkós darabjait.

(365 oldal, keménynyomtatás, Hetedik Kiadó)

Ára: 4300 Ft

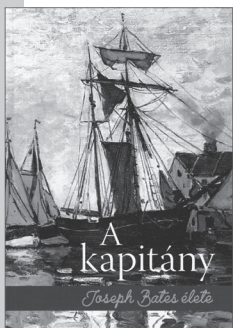

Joseph Bates-James White
A KAPITÁNY

Joseph Bates halálának 150. évfordulóján szeretettel ajánljuk a Jézus Krisztus visszajövetelét várók egyik úttörőjének életéről, viszontagságairól, útkereséséről és hitbeli tapasztalatairól szóló könyvet.

(384 oldal, színes, keménynyomtatás, BIK Könyvkiadó)

Ára: 4500 Ft

A kötetek megrendelhetők honlapunkon: www.bikkiado.hu
Egyéb elérhetőségeink: megrendeles@bikkiado.hu ■ tel. 06-20/379-6020

AZ ELMOZDÍTOTT ÚTJELZŐ

A tavaszi szünet előtti napon a két sárospataki tanítónő (Judit és Ibolya) kirándulást tervezett a két negyedikes osztálynak a közeli Tengersizemhez. Az osztályból sok tanuló nem járt még ott. A gyerekeknek be sem kellett menniük az iskolába aznap, Judit tanítónő az egyik játszótéren találkozott a 4/a osztályával, Ibolya néni pedig a Kazinczy utcai buszmegállónál várta a 4/b osztályos gyerekeket. Úgy beszéltek meg, hogy a két osztály a Círóka pihenőparknál találkozik 11.30-kor. Onnan ugyanis már csak 900 m sétaút a régi bányató, a sziklákkal körülvett, szép Tengersizem. Fent, már a Tengersizemnél, 13.00 órára tervezték az ebédet.

Judit néni csoportjából a gyerekek már 9.00-kor a játszótérnél voltak, és örültek a napsütéses, szép tavaszi napnak. Egy órát játszottak: hintáztak, labdáztak, csúszdáztak, kötelet másztak. Tíz óra után a Benkő-kút felé vették útjukat. Judit néni ment elől, és Sanyi, Mariann, Pisti zárta a sort hátul. Útközben beszélgettek, megfigyelték és megpróbálták felismerni a környezetórán tanult növényeket.

Sanyi kissé hátramaradt, és titokban elmozdította az egyik útjelzőt. Pisti észrevette, és figyelmeztette, hogy ez nem jó ötlet:

– El is tévedhetnek néhányan a másik csoportból, és nem érnek oda időben a pihenőhelyre – mondta.

– Legalább nem találkozom Lacival, az „okos-tójással” meg a barátaival – válaszolt vissza Sanyi.

Az osztály meg-megállt útközben, Judit néni mesélt nekik a helyről, de így is jól haladtak: 11 óra előtt valamivel megérkeztek a kúthoz. Tízperces pihenőt tartottak, és 11.25-re már a Círóka pihenőparkban voltak. Itt mindenki letelepedett, itt várták be Ibolya néni osztályát.

Az Ibolya néni osztályába tartozók mindeközben az úton régi élményeiket mesélték. A lányok

népdalokat énekeltek. Laci, Peti, Dávid, Balázs és Attila kis felfedezőcsapatot alkotott, akik a kirándulások alkalmával szerették felfedezni a táj minden részletét. Laci otthonosan mozgott a turista-jelzések világában, figyelte is ezeket, miközben önfeledten szaladgáltak. Ők jóval az osztály elé kerültek. Ibolya néni ismerte, így máskor is előreengedte őket, és biztos volt benne, hogy nem tévednek el.

Laci és a csapata nagy örömmel szaladt át a hídon, majd továbbmentek az ösvényen. Letelepedtek, és pihentek egy kicsit, hogy bevárják a többieket. Észrevették azonban, hogy az osztály másik része nem jön utánuk.

– Valami nincs rendben – mondta Laci. – Biztosan jó helyen vagyunk? Mintha Zoli azt mondta volna, hogy a Benkő-kutat is megnézzük útközben. Ez az út viszont a Forró nevű kúthoz vezet, nem jó helyen vagyunk.

Amikor ráeszméltek, hogy eltévedtek, gyorsan elindultak visszafelé. Az osztály többi része most érkezett meg a Benkő-kúthoz. Ibolya néni, mivel nem látta Laciék csoportját, felhívta telefonon Judit nénit, ott vannak-e már a fiúk a Círóka pihenőparknál. Judit tanítónő „nem” válaszára kissé megijedt, ugyanis ilyen még nem fordult elő a fiúkkal. Laciék mindig jól tájékozódtak. Vajon megviccelik a csoportot? Nem tettek ilyet máskor!

Kicsit várankozott, átgondolta, hogy most mit is tegyen. Addig Laciék csapata már a hídon is visszajött, és észrevették, hogy az egyik útjelző tábla el lett mozdítva. Most már a másik úton mentek. Futólépésben haladtak, meg sem álltak, amíg távolról meg nem látták a csoport többi tagját. Ibolya néni már nagyon nyugtalankodott, és a többiekkel épp visszafelé kezdett indulni, hogy rátaláljanak Laciékre. Az öt fiú fáradtan huppant le a földre. Jól kifújták magukat, és utána min-

dent elmondtak, azt is, hogy egy elfordított tábla miatt tévedtek el. Így aztán a megbeszéltekhez képest több mint félórás késéssel ők is megérkeztek a Ciróka pihenőparkba.

Itt megnyújtották a pihenőt fél órával, és felfelé indultak, a Tengerszemhez. Most már Judit néni ment elől, és Ibolya néni zárta a sort. Ibolya tanító néni, miközben felfelé haladtak, azon gondolkodott, hogyan is tévedhettek el a fiúk. Ő olyan jól ismerte az utat, hogy nem is figyelte az útjelzőket. Laciék azonban még nem jártak

erre. A másik osztályból Sanyi tekintetén valami sunyi, kárörvendő mosolyt vett észre, amikor ők késve megérkeztek. Felmerült benne a gyanú: talán ő fordította el rossz viccként a táblát? Sanyi ugyanis híres volt a csínytevéseiről.

Amikor a Megyer-hegy tetejére értek, a gyerekek nagy lelkesedéssel próbálták ki az őrlőműhelyt. Nagy volt az érdeklődés! Ezt követően körbejárták a Tengerszemet, és felülnézetből sok fotót készítettek, majd alkalmas helyet kerestek az ebédhez. Letelepdedtek, s mindenki jóízűen elfogyasztotta az ennivalóját. Később a kilátó felé vették útjukat. Sokan örültek ennek, mert szerették a magasságot. Versenyeztek is, ki ér fel leghamarabb a tetejére. Fentről Ibolya néni a távcsövén keresztül megmutatta nekik Bodroghöz települést és a környező hegyek vonulatait. Jó volt a távolba nézni! Sanyi és néhány osztálytársa fentről buborékokat fújtak, tetszett nekik, ahogy a lenge szellő messze elrepítette ezeket.

Nagyon elszaladt az idő, és Judit néni felszólította a csapatot, hogy most már visszafelé kellene indulni.

„Szeretnénk még maradni, itt nagyon kevés időt töltöttünk!” – kérelték egyöntetűen. Sanyinak most eszébe jutott, hogy azzal, amit tett, az egész csapat játékidejét lerövidítette. Judit néni ugyanis ezt mondta: „Elvesztettünk több mint egy órát. Megígértük a szüleiteknek, hogy legkésőbb 18.30-ra visszaérünk!”

Megindult hát a csapat visszafelé. Sanyi hátul kullogott. Ibolya néni zárta a sort, így jó alkalma nyílt arra, hogy Sanyival beszélgesse. Megszólította:

– Sanyikám, szomorúnak látszol, még te is játszottál volna?

Sanyi nem válaszolt, igyekezett kicsit előremenni, de Ibolya néni folytatta:

– Látod, elment az időnk, mert Laciék csoportja eltévedt. Te hogyan láttad, az útjelzők mindenütt jól mutatták az utat?

GYERMEKEKNEK

Sanyi érezte, hogy nem tud kibújni a válasz alól, így hát beismerte, hogy ő mozdított el egy útjelzőt.

Ibolya néni megkérdezte:

– Te hogyan érezted volna magad, ha veled ezt teszik? – Majd megjegyezte: – Ebből még akár nagyobb baj is lehetett volna. Ez soha nem jó vicc! Ettől te sem lettél boldogabb.

– Igen, már megbántam – mondta megtörtén Sanyi.

Aztán már szaladt is előre Lacihoz, hogy tőle is bocsánatot kérjen. Amikor az útjelzőhöz értek, Sanyi visszaállította azt a helyes irányba, hogy senki ne tévedjen el. Így neki is jól zárult a nap, nem nyomta már lelkét titkolt, rossz cselekedete. Nagyon jól haladtak visszafelé. Hat óra után már vissza is érkeztek. A szülők örömmel várták gyermekeiket az élménydús nap után.

Kedves Gyerekek! Ennek a történetnek jó vége lett. Nem lett nagy baj abból, hogy Sanyi elfordította az útjelzőt. De sok olyan helyzet van az életben, amikor bizony nagyon veszélyes hasonló dolgot tenni. Ezzel nem lehet viccelni. Például a közlekedésben a fizikai életet veszélyeztetni egy jelzőtábla elmozdítása. Ti, nagyobbak, akik már ismeritek a közlekedési táblákat, gondolom, értitek, hogy miről beszélek.

Isten törvénye, tanácsai, üzenetei is útjelzők. Legyünk hálásak ezekért Istennek! Figyeljünk, vigyázzunk rájuk, mert az örök élethez vezető biztos utat mutatják. Az Ősellenség igyekszik elfordítani ezeket, vagy eltakarni őket a szemünk elől. Ezért nagyon ügyeljünk ezekre az útjelzőkre, és hívjuk fel rá mások figyelmét is!

Megléc Mária

Emlékezés Lukecsa Arankára (1940–2023)

Szeretett és szerető szívű Aranka nővérem 1940. június 3-án született Szolván, Kárpátalján (az akkori Magyarország területén).

Hívó baptista családban nőttünk fel, hárman voltunk testvérek: Aranka, László öcsém és én. Nagymamánk már kicsi korunktól fogva megszerettette velünk a Bibliát. Sok történetet olvasott fel nekünk a gyermek-Bibliából. A háború után Kárpátalját a Szovjetunióhoz csatolták, Ukrajna egyik megyéje lett. Sokat nélkülöztünk, de emellett is boldog gyermekkorunk volt.

Édesanyám mélyen hívő lélek volt, sok munkája mellett lelkiismeretesen tanulmányozta a Bibliát. Tűnődött azon, hogy miért nem tartjuk be a 4. parancsolatot, miért a vasárnapot szenteljük meg a szombat helyett. Sokáig nem tudta ezt elfogadni. Isten látta, hogy őszintén vágyik megismerni az igazságot. Meghívták őt az adventista

imaházba egy szombatnap iistentiszteletre. Örömmel üdvözölte el nekünk, milyen jól érezte ott magát, de a legfontosabbnak azt tartotta, hogy a Tízparancsolatot ebben a közösségben eredeti mivoltában tisztelik és tartják meg. Boldogan járt a gyülekezetbe, és 65 éves korában másodszor is meg akart keresztelkedni. Ezt követően hűséges tagja volt a Munkács városában lévő 1. sz. gyülekezetnek, egészen haláláig, 87 éves koráig.

Hamarosan édesanyámmal együtt Aranka nővérem is elkezdett járni ebbe a gyülekezetbe, és egy idő múlva ő is szövetséget kötött az Úrral. Buzgó híve lett a gyülekezetnek,

szívesen vállalt minden szolgálatot. Különösen együtt érzett a betegekkel, árvákkal, hajléktalanokkal, és segítségükre sietett, amennyire csak lehetősége volt rá.

Amikor Magyarországra, Bács-Kiskun megyébe, egy faluba költöztek, ott is igyekezett vendéglátni szomszédait, és bizonyosságot tenni nekik az igazságról. Megosztotta velük az Úrral szerzett tapasztalatait, mindazokat az eseteket, amikor Isten csodálatosan megsegítette őt a nehéz helyzetekben.

Nagyon hiányzott azonban neki a testvéri közösség, ami abban a faluban nem volt meg, ezért gyakran jött Budapestre, hogy hittestvérek között ünnepelje a szombatot: a zugligeti gyülekezetben, a Bertalan Lajos utcai gyülekezetben vagy a Széchenyi-hegyi gyülekezetben. Értékelte a bibliai előadásokat is, amelyeket hallgathatott, amelyek gyarapították ismereteit. Nagy számban vásárolta a hangfelvételeket, a CD-lemezeket, és sokaknak ajándékozta azokat a környezetében, valamint Kárpátalján is, ahová gyakran ellátogatott. Igye-

BÚCSÚZUNK

kezett szorosan fenntartani a kapcsolatot korábbi gyülekezetével.

Szeretetteljes, hívó élete jó hatással volt István fiamra és Angéla unokahúgunkra is, akik szintén szövetséget kötöttek a Megváltóval. Nagy öröm volt számára, amikor ott lehetett New Yorkban, az én keresztségemen, a manhattani magyar adventista imaházban. Buzgón és állhatatosan imádkozott családjá minden tagjáért, hogy térjenek meg, és fogadják el Jézus Krisztust személyes Megváltójuknak. Már teljesen legyengült, fekvőbeteg volt, amikor nagy öröm érte, mert Észtországban élő Annamária unokája videotelefonon közölte vele, hogy tanulmányozza a Bibliát, készül a keresztségre, és szeretné nagymamája példás életét követni.

Betegségében bizalommal töltötte el ez az ígélet Jób könyvéből: „*Mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.*” (Jób 19,25)

Súlyos betegségét követően, 2023. március 7-én megpihent az Úrban.

Húga: Monda Etelka

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke

Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa

Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.

Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499

